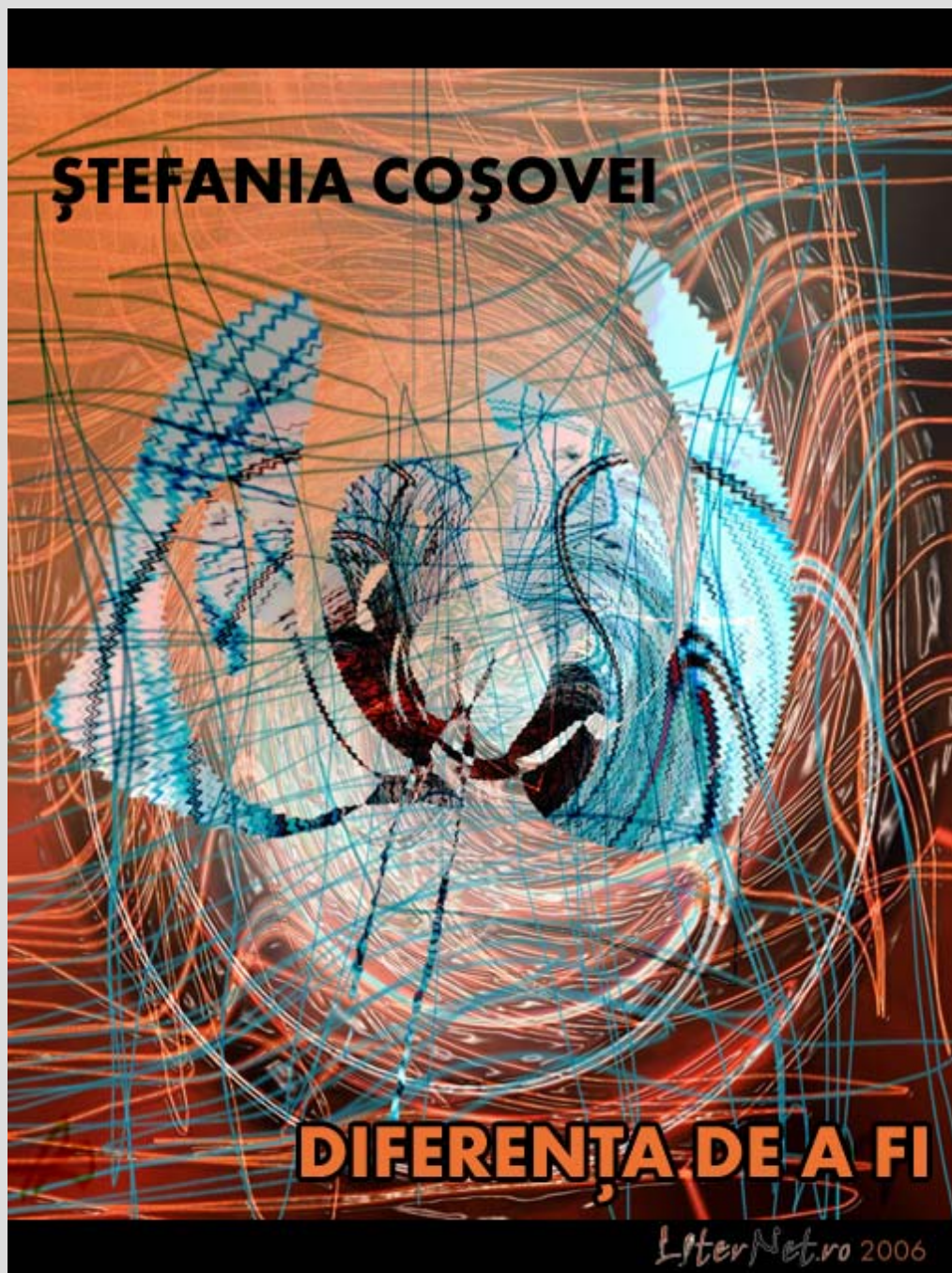

ȘTEFANIA COȘOVEI

DIFERENȚA DE A FI

LiterNet.ro 2006

))

))

Redactor: Radu-Illarion Munteanu: rimunteanu@litternet.ro

Corector: Oana Cândescu

Coperta, bannere: © 2006 Alexandra Crăciunoiu

Text: © 2006 Ștefania Coșovei

Toate drepturile rezervate autorului.

Ilustrații: © 2006 Andana Călinescu

© 2006 Editura LiterNet pentru versiunea .pdf Acrobat Reader. Este permisă descărcarea liberă, cu titlu personal, a volumului în acest format. Distribuirea gratuită a cărții prin intermediul altor situri, modificarea, sau comercializarea acestei versiuni, fără acordul prealabil, în scris, al Editurii LiterNet sunt interzise și se pedepsesc conform legii privind drepturile de autor și drepturile conexe, în vigoare.

ISBN10:973-7893-81-6

ISBN13: 978-973-7893-81-9

Editura LiterNet

<http://editura.litternet.ro/>

office@litternet.ro

((

CUPRINS

ȘALUPE, BARCAZE ȘI ALTE BĂRCI RĂSTURNATE	5
DIFERENȚA DE A FI.....	13
SECRETUL „METODEI PAPPY“	24
POLITICA RUJULUI DE BUZE.....	36
NEGÂNDIREA LA VIOARĂ.....	59

))

DIFERENȚA DE A FI

ȘTEFANIA COȘOVEI

– PROZĂ SCURTĂ –

((

)

ȘALUPE, BARCAZE ȘI ALTE BĂRCI RĂSTURNATE

prozatorului Ion Cărmăzan

Moto: „Dacă ești scriitor, scrie ca și când zilele ți-ar fi numărate, deoarece, în majoritatea cazurilor, așa sunt.”
Henry David Thoreau

I

Într-o dimineață de vară, personajul primește un telefon. Panicat în urma convorbirii, aleargă la redacția publicației unde lucrează și obține de la redactorul-șef o delegație în orașul Constanța. Ceva de genul: „Reportaj de vacanță”, sau: „Mamaia, perla Litoralului Românesc”.

Stoarce o sumă frumoșică de la casieria publicației – să spunem – literare.

((

))

II

Personajul este căsătorit cu o profesoară.

III

Personajul îi cere și consoartei o sumă babană. „L-au trimis la muncă”, acum, vara, pe litoral, poate reușește să stea mai mult, să o cheme și pe ea, după ce termină corigențele... Profesoara îl crede și îi dă. Îi face și bagajele. Îi va duce și grija și dorul...

IV

La mare, se întâlnește cu fratele profesoarei, care este disc-jokey la discoteca unui hotel de lux, unde au acces numai străinii. Acesta, fratele, are și un prieten care va avea un rol important pe lângă personajul nostru.

V

Telefonul era de la o suedeză cu care personajul filolog avusese o relație fulgerătoare în Austria, la un seminar de literatură: „La ora zece dimineața am cunoscut-o, la prânz era și futută...”

O păpase de bani ca să-i ducă profesoarei haine din occident și parfumuri scumpe, originale. Se culca cu ea dintr-o obligație perversă...

În rest, o purta prin cârciumi scumpe și, mai ales, pe la bănci, de unde suedeza tot scotea dolari. O pusese să-i cumpere chiar și reviste porno...Viață de huzur! Aflăm că tatăl ăleia era un renumit psihiatru din Suedia. Avea și un iaht!

((

))

VI

Suedeza fusese măritată cu un englez, care o snopea în bătaie. Din mariaj rezultaseră patru copii frumoși, foarte blonzi.

Dar suedeza se îndrăgostise de tânărul filolog și se hotărâse tocmai să-și facă sejurul la Mamaia, pentru a-l reîntâlni...

Pe o terasă cu umbreluțe, urmează un dialog de genul:

– ...

– Dar sunt însurat!

– Bănuiam, dar știu că voi, românii, vreți să plecați din țara voastră...

– Nu vreau asta, pentru că eu nu mă pot exprima decât în limba română...

Filologul este poet, recunoscut în patria sa, premiat, așa că, nu lasă el vrabia din mână...

VII

Ideea că filologul nu dorește să plece din țara lui trebuie nuanțată, subliniată. Așa că, timp de o săptămână, acesta o papă de bani pe suedeză, pe litoralul românesc. Se destinde, devine generos cu toată lumea, oferă tuturor țigări Camel, cumpărate de la *Shop*, bea băuturi fine, primește de la suedeză cadouri pe care le oferă, la rândul lui, cumnatului, disc-jockey-ul, fratele soției.

Pe suedeză o cazase la alt hotel, așa că, seară de seară, se preface fie beat, fie obosit, ca să scape de avansurile aceleia. După vreo două-trei nopți de amânări, nu poate evita atingerea...

((

))

VIII

Prietenul cumnatului, care este și el disc-jockey, face o pasiune fulgerătoare pentru suedeză și are o cădere nervoasă în timpul unui joc de table, cu niște amici localnici. Cere un ciocan și sparge zarurile, pretextând că sunt falsificate cu mercur.

Este dus la spitalul de boli psihice din Constanța, unde este bătut de bolnavi pentru că cere, insistent și zgomotos, apă.

Filologul o ceartă pe suedeză că a schimbat toată valuta în lei. Face un scandal bine stropit cu vin și șampanie franțuzească, profitabil, ulterior, pentru ambele părți.

XI

Vacanța suedezei e pe sfârșite. Încearcă să-și recupereze dolarii, dar statul român e nemilos. Așa că își cumpără bilet de avion, iar din restul de bani face cadouri românilor.

În fața hotelului, un grup de turiști francezi se holbează la niște gheare și căpățâni de pui, întrebându-se dacă în România se practică woodoo, magia neagră.

X

Personajul se asigură că suedeza și-a cumpărat biletul de avion, după care își sună soția, pe profesoară, și o invită pe litoral. Apoi, rezervă la un hotel de cinci stele un apartament obținut cu pile, relații, sticle de Whisky pe care, desigur, le are de la suedeză.

((

))

XI

Urmează seara de adio cu suedeza. Cină romantică la Hotel Internațional. Până și luna plină e pe banii ăleia.

Somon fumé, vinuri scumpe, desert, cafele, muzică simfonică interpretată de orchestra hotelului. Lacrimi, îmbrățișări de adio. Autobuzul pentru aeroport pleca la prima oră, așa că personajul nostru prelungește cina romantică până spre dimineață, ca să fie sigur...

XII

A doua zi, destul de devreme, personajul își mai sună o dată soția, să știe sigur la ce oră sosește. Află că peste trei-patru ore. În timpul convorbirii cu profesoara, la București are loc un cutremur, care pe litoral nu se simte prea tare.

XIII

Ne aflăm în barul hotelului. Personajul bea cu milițienii, cu fratele soției și cu prietenul acestuia, ușurat că a scăpat de suedeză. În bar se mai află un personaj secundar, care va avea o singură apariție. Este preotul dintr-o comună apropiată de Constanța, care are un fiu ospătar pe litoral și, care, îmbătându-se crunt, susține, cu voce destul de convingătoare pentru un popă, că nu a fost părtaș la acțiunea de demolare a bisericii din sat.

În rest, se bea calm și durabil.

XIV

Dar, când lucrurile păreau aranjate, pe ușa barului intră, zâmbitoare, suedeza! Filologul se albește, rămâne înmărmurit, apoi se uită la ceas. Află că suedeza oferise locul ei în avion unui bătrânel infirm.

((

))

XV

Personajul cedează nervos: „Luați-o p-asta de aici, că dacă apare nevastă-mea, ne împușcă pe toți! Sunteți complici! Nu știu ce faceți cu ea, plimbați-o pe malul mării, duceți-o la Moschee, la Delfinariu, nu mă privește, dar cărați-vă, cu ea cu tot, că vă ia mama dracului!”

Mai trebuie să menționăm că suedeza nu înțelegea românește?

XVI

Prietenul cumnatului personajului abia aștepta să se ocupe de suedeză, care avea avion tocmai peste o zi. O duce într-o cameră de hotel, unde...

XVII

Sosește soția personajului. Sunt cazați la hotelul de cinci stele. Profesoara vede la personaj o mulțime de lucruri străine, de calitate: pulover roz de angora, țigări Camel etc...Devine suspicioasă, personajul îi explică: „De la solar, mămico, de la poloneze...”

Prietenul cumnatului, cel care avusese grijă de suedeză, apare împreună cu iubita lui, o tânără destul de arătoasă, dansatoare la un bar de noapte. Cei doi se ceartă, iar tânăra dansatoare, plânsă toată, se aruncă în brațele filologului. Îi dă o întâlnire pe malul mării, noaptea, chipurile să-l învețe să danseze *step*, în nisip!

((

))

XVIII

Condițiile de la hotel sunt impecabile, servirea ireproșabilă. Ba chiar sunt invitați să se mute într-un apartament cu vedere la mare. Temători că ar putea fi o păcăleală, cei doi, profesoara și filologul, refuză.

Diminețile, sub pretextul băilor de soare, soția personajului inspectează solarul, cercetează produsele pe care le vând turistele poloneze, ca să-l verifice pe soțul ei; nici urmă de țigări Camel, pulovăre de angora, ori whisky original... Ceva nu e în regulă...

XIX

Personajul, liber în sfârșit, dorește să ofere soției o vacanță de neuitat, de aceea se hotărăște să refuze politicos invitația dansatoarei de *step*. Chiar așa, pe față, adică, „Hai să ne-o tragem!”?

E prea sătul de complicații, deși le regretă!

XX

Într-o seară, pe faleză, face un gest copilăresc: se aruncă în piscina hotelului după o jucărie fosforescentă.

Profesoara nu înțelege din gestul lui decât că a făcut-o de râs. De parcă toți turiștii care treceau pe acolo la acea oră ar fi fost elevii ei.

Lucrurile se vor termina prost. Personajul pleacă de unul singur să se îmbete cu milițienii, la un local ieftin. Se îmbată de supărare că nu a acceptat invitația dansatoarei de *step*.

((

XXI

Personajul se refugiază într-o mahmureală tristă și vrea să se întoarcă acasă.

În restaurantul gării din Constanța se întâlnește cu un personaj despre care auzise că făcuse ani grei de detenție politică. Venea la același restaurant de ani de zile. Mânca o ciorbă și o tocană de cartofi și bea o bere. Circula despre el o legendă tristă. Se spunea că de când a ieșit din pușcărie adună pâine. O usucă, o înfășoară în ziare vechi și o depozitează cu mare grijă undeva, într-un loc numai de el știut.

XXII

Filologul își comandă un coniac și privește către masa deținutului politic. E fascinat de faptul că, după mai bine de douăzeci de ani de când fusese eliberat din pușcăria politică, domnul Vasilache continuă, la sfârșitul fiecărei mese, să adune de pe fața albă de masă toate firimiturile de pâine și să le pună într-o pungă de hârtie, pe care apoi o bagă în buzunar, cu mare grijă.

XXIII

Niște copii de țigani, ce stau cu mâinile întinse de la începutul sezonului, cântă pe românește: „Hai Marseilleza!”. Un șuierat de tren anunță sfârșitul.

XXIV

După lungi tergiversări, personajul nostru divorțează de profesoară. Rămas în urma divorțului fără resurse financiare, îi trimite suedezei o scrisoare disperată, solicitându-i o sumă de bani, cât de mică, un ajutor, ceva. Pretextează că mama lui e bolnavă.

La vreo două săptămâni, primește de la suedeză o carte poștală ilustrată:

Best regards!

Semnat: **Malynn&Family**

DIFERENȚA DE A FI

***Moto:** „Am văzut
minți luminate
aparținând
generației mele,
distruse de
nebunie.”
Allen Ginsberg*

Era o perioadă bună
de timp de când
Haralamb frecventa
zonele limitrofe ale
societății, adăpostite de
canalele de scurgere ale
orașului. Suferise chiar
din amor pentru că o
cunoscuse pe Alexandra.

))

Din mormanele de gunoaie adunate de la groapa orașului, Haralamb își întocmise un adăpost: o plapumă veche, un schelet de pat de campanie, un stingător de incendii, un tub ars de televizor, un capac de closet, sticle goale, un capac de sobă, cutii de carton și foarte multe ziare. Ziare vechi, ziare din cele mai recente, reviste de modă, reviste medicale ori literare alcătuiau pentru Haralamb o lume, lumea lui de celuloză, de care nu dorea să se despartă.

Uneori, celuloza se îngreuna atât de mult, încât devenea o reală amenințare pentru Haralamb: adică risca să moară prăbușit sub muntele din ziare. Dar Haralamb vegeta liniștit, ca un fœtus în lichidul său amniotic. Adora mirosul de hârtie mucegăită, pătată de ulei ori roasă de șobolanii orașului.

Datorită pasiunii sale de a aduna ziare, Haralamb căpătase un aspect foarte straniu: devenise cenușiu. Corpul i se încovoia, mâinile i se lungiseră, ochii i se micșoraseră ca două fante prin care se zărea o lumină gri, incertă, iar pe trup îi apăruseră niște semne, care la o cercetare mai amănunțită aveau să se dovedească a fi litere. Haralamb avea litere pe picioare, pe mâini și chiar pe spate îi apăruse de curând o majusculă. Asta numai în câteva luni!

Haralamb trăise vremuri mai bune, adică locuise până nu de mult într-un Moskvich, un automobil abandonat de un pensionar în gangul complexului comercial din cartierul încă incert.

Din când în când, primea o haină cu gulerul și reverele lăbărțate de sudoarea celor ce o purtaseră înaintea lui.

Mânca la cantina săracilor iar banii de băutură proveneau din munca cinstită pe care Haralamb o presta seară de seară: aduna ambalaje din carton, lăzi goale de fructe pe care i le căra unui patron de cârciumă din apropierea pieței. Nu fusese niciodată curios ce face ăla cu atâtea cartoane și scânduri.

Rar, foarte rar, găsea în lădițe o piersică stricată. Sâmburele ei dezlănțuia un parfum teribil, dulce-acrișor, ce făcea concurență mirosului de pepeni galbeni intrați în putrefacție prin tarabele de beton ale pieței. Dar Haralamb nu mânca fructe. Lui îi plăcea să le miroasă, pentru că nu miroseau ca ziaarele lui. Mirosea fructele și privea minute întregi etichetele sticlelor de băuturi răcoritoare: frunze proaspete, stropite de rouă, sau lămâi verzi, alături de un fruct necunoscut, provenit desigur dintr-o țară îndepărtată.

Peste toate acestea trecea jetul mașinii de spălat străzile, amestecând golani de pe marginea trotuarelor cu lăzile adunate de Haralamb și cu gunoaiele din șanțurile cartierului. Și asta în mirosul de oțetar, care îi făcea pe toți să vomite.

((

))

Un cartier întreg se îneca și vomita de la mirosul de oțetar. Ce mai tutti-frutti de viață și gunoaie!

Haralamb era un singuratic. Viața lui se rezuma la câteva amintiri pe care, de cele mai multe ori, nu avea cui să le spună. Așa se face că prefera să adune ziare, ca să uite de amintiri, să scape de propria-i condiție și de mirosul oțetarilor.

Noaptea, în Moskvich-ul lui, Haralamb citea ziarele adunate peste zi. Cu o foarfecă ruginită decupa anumite articole, pe care le așeza cu grijă în bordul rablei rusești. Și în fiecare duminică dimineață, scotea toate decupajele, le recitea, le număra și le punea într-o ordine numai de el hotărâtă. Ce nu se știa prea bine, și circula ca un zvon prin cartier, este că uneori, după ce număra bucățile de hârtie tipărită, Haralamb extrăgea una, nu se știe dacă la întâmplare, și o mânca. O mesteca în gingii, privind absent, în gol.

Alexandra lucra într-un bar de striptease. Nu făcea streaptease, ci, înarmată cu o imensă tavă, agățată de gât, se perinda printre mese, vânzând țigări.

Lui Haralamb, apropierea de Alexandra, cu înfățișarea ei palidă și spasmofilică, îi trezise un posibil sentiment. O privea la sfârșitul orelor de program cum, într-o rochie cu flori galbene și verzi, adusă de spate și ferindu-se tot timpul de cineva, își făcea contabilitatea, adică număra cu glas tare bacșișul primit chiar în acea seară.

Câteodată, bacșișul se lăbărta, pentru că Alexandra era solicitată să care, la portbagajele anumitor clienți, sacoșe grele. Mașinile dispăreau luminându-și calea cu farurile lor de halogen, în timp ce ea rămânea captivă aceluiași întuneric, în care baleta monoton printre mese.

În serile bune, un pachet de țigări, o sticlă de bere sau o bancnotă destul de mototolită ajungeau la Haralamb, pentru că Alexandra devenea generoasă. Atât de generoasă, încât nu avea nici o legătură cu Haralamb.

Obosită, tristă, cu părul de culoarea cânepii, în rochia ei cu flori galbene și verzi, cocoțată pe tocurile cam scâlciate ale papucilor cândva aurii, Alexandra se despărțea de răbdătorul ei amic, pierzându-se printre aleile neluminate ale cartierului. Uitat pe marginea de beton a străzii, Haralamb repeta întruna:

((

–Ne vedem mâine, da?

Un câine vagabond îi ținea companie o vreme, după care dispărea și el în gunoaiele nopții.

Haralamb fusese destul de înstărit pe vremuri. Storsese toți banii pe curve și băutură. Acum, rezema ziduri, garduri și cam tot ce mai rămăsese de rezemat prin cartier. De pe urma ultimelor două căsnicii, îi rezultase un aragaz cinstit, cu patru ochiuri, un aparat de radio și două postere cu celebra trupă Metallica. A, și o jachetă de motociclist descusută și tocită, de care se lepădase greu, ca de o piele de șarpe.

Dis de dimineață, Haralamb purta o borsetă din vinilin albastru în care nu se afla nimic, dar pe care o ținea strâns la subsoară în drum spre „Berbecul”, cârciumă renumită printre boschetari, pentru că erau dați afară și reprimiți în funcție de cantitatea de votcă înghițită. După care se dădea muzica mai tare și se încingea jocul...

Haralamb se îmbăta rar; nu pentru că nu ar fi dorit s-o facă, ci pur și simplu pentru că nu mai putea să se îmbete. Rămânea lucid chiar și după câteva sticle de votcă, și asta îl plictisea. Se retrăgea în „apartamentul” din gang și privea lumea cu o curiozitate justificată numai de amintirile din copilărie ori de parfumul primei lui iubiri, care îl părăsise. Criza financiară îl aruncase în brațele coniacului ieftin și al votcii preparate cu alcool de sinteză, care îi dădea niște vise...

Băncile parcului din cartier îi erau familiare. Sub lumina felinarelor cu neon portocaliu, dormise luni, sezoane întregi, în aceeași poziție, ghemuit ca un animal hăituit. Singura schimbare din viața lui era ținuta vestimentară, îmbinând toamna cu primăvara, în funcție de ce mai aruncau locuitorii blocurilor din jurul parcului. Așa că Haralamb trăia din solstițiile și echinocțiile propriilor sale dezamăgiri.

Alexandra îi aducea câteodată o lamă de ras să se bărbiească, dar nu și săpunul necesar. Haralamb se bărbiea la „punctul termic” din cartier, contra sumei de douăzeci de mii de lei, fără spumă de ras și cu apă rece. Aia caldă era prea scumpă.

După două sau trei întâlniri, Alexandra îl sfătui să se reîncadreze undeva, chiar la instituția de unde fusese de curând concediat împreună cu alți 1.800 de lucrători, să se reintegreze, să mai încerce o dată, să redevină și el om al cetății, că, uite, alții cum au putut să reziste, să nu ajungă prin șanțuri, că băutura l-a îndepărtat de societate și că nu e în stare de

))

nimic, om la cincizeci de ani să ajungă boschetar! Toate aceste rugăminți sfârșeau lamentabil în duhoarea împrăștiată de leneșul Haralamb, care refuza insistent apa potabilă, *trasă* de la robinet, în favoarea interminabilelor sticle de votcă.

Tolăniți aidoma unor pisici enorme, dar flămânde, pe iarba din parcul cu felinare portocalii, Alexandra și Haralamb visau cum ar fi să dea lovitură: să câștige o sumă babană de dolari sau de euro la un concurs de pe capacele de bere sau de margarină. Evident, nu se făcea nici o minune.

Din milă sau din cine știe ce alt sentiment ticălos, Alexandra începu să-i poarte de grijă lui Haralamb, așa că începu să gătească, să-și hrănească prietenul. Alexandra cunoștea arta gătitului atât de bine, încât din roșiile intrate în putrefacție, adunate din gunoaiele pieței, putea hrăni un cartier întreg. Storcea bine roșiile, amestecându-le cu ceva numai de ea știut. Ieșea o zeamă colorată, bine mirositoare și hrănitore. Cu supele astea și cu un soi de tocană de cartofi, îi dăruise lui Haralamb o vară și o toamnă întreagă speranța supraviețuirii. Mai erau și resturile de zarzavaturi găsite și regăsite prin gangul din spatele pieței, care dădeau un sens, un fel de echilibru acelei relații imposibile.

Alexandra avea pentru cine să gătească, iar Haralamb avea cui să povestească, așa că, pentru o perioadă, acesta din urmă uită să-și mănânce decupajele. Ba chiar, lucru de mirare pentru cei ce-l știau bine pe Haralamb, începu să arunce ziarele pe care le adunase cu atâta evlavie. Nu mai citea și nu mai decupa, iar literele de pe corp se ștergeau, se estompau, se pierdeau indifferente în epiderma lui. Mirosul de celuloză umedă, îmbibată de praf și pete râncede, fu degrabă înlocuit cu cel de legume strivite. Haralamb mirosea a supă de roșii.

Până când, într-o zi de toamnă, Alexandra nu mai apărură. Haralamb nu se îngrijoră, pentru că ea avea venirile și plecările intempestive. Numai că, de data aceasta, uitase să lase pe bordul Moskvich-ului, care le ținea loc de adăpost, eternul bilețel: „Azi nu trec, ai supă în portbagaj.”

Alexandra nu lăsase nici un semn în urma ei și nici nu mai apărură vreodată. În cartier, nu se mai știa nimic despre ea. Se zvonise că făcea vrăji, că ghicea în cositor, în bobi, în cărți și că, speriată de destinul ce avea să-l aibă prietenul ei, se

((

făcuse nevăzută. Nici la barul de streaptease nu se mai arătase. Dispăruse asemenea majusculei de pe spatele lui Haralamb.

Plecarea femeii îl lăsă pe Haralamb singur, sub perdelele improvizate, agățate chiar de ea la geamurile Moskvich-ului. Cât despre oglinzile retrovizoare, furate de țiganii din cartier, nu mai era nimic de spus; dispăruseră cu Alexandra cu tot.

Spre iarnă, bărbatul nu mai aștepta alt anotimp. Zăcea în „apartamentul” lui și privea zidurile mânjite cu grafitti ale gangului. Cărămizile istovite de igrasie nu dădeau nici un răspuns indiferenței de a fi a lui Haralamb. Așa că se întoarse calm la ziarele lui, câte îi mai rămăseseră.

Pe când se pierdea din nou în labirintul de litere, Haralamb descoperi sub bancheta Moskvich-ului un plic destul de mototolit, pe care îl desfăcu atent, în speranța că a găsit, în sfârșit, o justificare a plecării Alexandrei. Dar pagina de hârtie, scrisă mărunt, cu creionul, conținea un fel de incantație copiată din cine știe ce manual ocult

Haralamb începu să citească nedumerit:

O farfurie albă (nouă), 2 linguri de zahăr, 1 lingură de miere, puțin alcool rafinat, o lingură de lemn (nouă)...

În farfurie se pun 2 linguri de zahăr și o lingură de miere și se lasă neatins 24 de ore. Se amestecă încet, până la omogenizare, folosind o lingură de lemn și puțin alcool rafinat.

Se aprinde cu chibrit și se roagă ca toate relele ce s-au abătut asupra casei să apară. Cu cât flacăra este mai mare, cu atât asupra casei au fost făcute mai multe farmece.

Dacă este nevoie, se repetă pentru toate camerele din casă. În timp ce arde focul, se zice de trei ori următorul descântec:

Cum zahărul dulce și alcoolul arzător au devenit una, după ce lemnul le-a amestecat și focul le-a unit, așa și răul din casa mea să fie înghițit de bine, să nu se mai știe de el odată pentru totdeauna.

Resturile rezultate după ardere se păstrează într-un borcan deschis la culoare, în casă, ca pe un fel de talisman ocrotitor și aducător de noroc.

Și mai nedumerit, Haralamb întoarse pagina, așteptând o explicație:

VINEREA ȘI SÂMBĂȚA (NUMAI DUPĂ APUSUL SOARELUI)

Sare:

Dacă ești căsătorită, se toarnă cu mâna dreaptă în chiuvetă, în timp ce curge apa de la robinet.

Dacă ești necăsătorită, sau divorțată sau văduvă, se toarnă cu mâna stângă.

În timp ce se amestecă sarea cu apa, trebuie spusă rugăciunea:

În numele Tatălui Ceresc și al Sfintei Treimi, fie ca așa cum se dizolvă această sare și cum apa o duce departe, acolo unde îi este locul, așa să se desfacă și să dispară toate relele făcute și nefăcute. În numele Lui și al lui Iisus Hristos, fiul lui Dumnezeu, fie să fiu apărat de cei ce-mi vor răul.

Amin.

Se spune de trei ori la rând, vinerea și sâmbăta.

Haralamb capitulă în fața acestor adevăruri. Adică plonjă într-o escapadă la celebrul „Berbecul“. După o noapte de beție sub cele trei tuburi de neon ale bodegii de cartier, constată că modestul lui apartament, mașina Moskvich, regina șoselelor Uniunii Sovietice în anii '60, se evaporase ca prin farmec.

O razie prin cartier „cercetase“ toate aceste stabilimente nesigure, încropite la mare grabă; barăci din carton smolit, cauciucuri uzate, cazemate din tablă, caroserii ruginite dispăruseră în prima dimineață de iarnă. Mica enclavă fusese adunată în câteva zeci de basculante, păzite de forțe de ordine, astfel încât să nu se lase cu proteste ori chiar cu încăierări.

Haralamb ajunsese prea târziu și pentru proteste, și pentru încăierări. Caroseria lui cu perdele fusese dată pradă gropii de gunoi a orașului, și, o dată cu marsupiul de tablă, și biletul scris de mâna Alexandrei. Cât despre ziare...

Câteva săptămâni se consumă la „Berbecul“, unde bău crunt și înjură vârtos cruda orânduire socială, ce îl aruncase fără milă în stradă: ca pe o râmă, ca pe un limax, ca pe un gândac de cartofi, ca pe un deșeu bio-social, în fine, ca pe un nimic!

))

Dar era frig, și Haralamb se hotărî să adune din lăzile de gunoi o nouă colecție de ziare, să redescopere realitatea: Vip-uri, fotbaliști celebri, cântărețe, vedete porno, ba chiar și politicieni, horoscopul lui de acum patru ani, integrale (pe care nu le mai putea completa, pentru că ăia de la „Berbecul” îi furaseră până și ciotul de creion, purtat întotdeauna în buzunarul de la piept).

Ghemuit în maldărul de haine și ziare vechi, la lumina unei lanterne, Haralamb descoperi la mica publicitate următorul anunț: „Cumpărăm ochi, în vederea transplantului. Recompensă, 40.000\$. Căutăm donator onest, sănătos, compatibil, cu certificat medical garantat. Rugăm seriozitate.”

Haralamb se scărpină în cap, apoi în nas, apoi pe corpul ce se umpluse din nou de litere, și cumpăni îndelung cererea și oferta: „Cum adică, donator compatibil? Ce incompatibilitate ar putea fi între privirile noastre? Dacă aș fi privit altfel, aș fi trăit altfel? Mi-e totuna, acum mi-e totuna! Oricum nu mai e nimic de văzut!”

Scoase din buzunar eterna sticlă de votcă, împăturită în ziar și reciti pe îndelete anunțul: părea credibil, mai ales că era însoțit și de niște numere de telefon. Asta îl ajută să ia o hotărâre: își va dona ochiul, mai ales că văzuse filmul cu Alberto Sordi, în care personajul principal își trăsese o sumă frumoasă dintr-o asemenea donație, pentru a-și salva familia de sărăcie.

Chiar în dimineața următoare, Haralamb se prezintă la „punctul termic” unde, contra sumei de cincizeci de mii de lei, primi dreptul să se bărbierească și chiar să facă un duș; de data aceasta cu apă caldă. De la un comesean, amic îndepărtat, împrumută niște haine cuviincioase,

care să justifice prezența lui într-o librărie din cartier. Acolo, răsfoi toate cărțile de medicină, oprindu-se în dreptul capitolelor ce tratau anatomia ochiului. Sesiză rapid consecințele și implicațiile operației chirurgicale de pe urma căreia avea să câștige generoasa sumă de 40.000\$.

((

))

Aflând că nu se poate muri din scoaterea unui ochi, prinse curaj și se hotărî să telefoneze la numărul pe care îl notase meticulos pe un șervețel murdar.

Îi răspunse o voce suavă, mângâietoare, ce îi redă lui Haralamb o reconfortantă siguranță de sine, pe care nu o mai trăise de mult:

– Sunteți pentru anunțul din ziar? Vă așteptăm la noi. Da, da, chiar acum...

Ieșit pe poarta clinicii de oftalmologie, Haralamb privi pentru câteva minute în jur: nu mai știa unde se află. Fără bandajul steril, pe care îl suportase câteva săptămâni, privea lumea ca pe un balet necunoscut de umbre și lumini, ca pe un vârtej de nuanțe ale culorii roșu.

Se plimbă o vreme speriat și tăcut pe străzile orașului, privindu-se temător, cercetându-și chipul prin vitrinele magazinelor, ori prin parbrizul vreunei limuzine. Dar nu se recunosc, pentru că Haralamb vedea lumea altfel!

– Ia te uită, gândi Haralamb cu glas tare, ochiul meu nu mai e compatibil cu lumea!

Haralamb nu mai locuiește printre haine și ziare vechi. Acum are un apartament destul de cochet, într-un cartier select, departe de gangul cu fructe putrede și oțetari, departe de „Berbecul” și de punctul termic, departe de amintirea Alexandrei. Are apă caldă menajeră, haine noi, și chiar spumă de ras. Pe corpul acum curat, tresar încă urmele literelor din ziarele cu care s-a hrănit ani de zile în nopțile lui de nesomn și celelalte amănunte...

Sunt câțiva ani de când Haralamb nu mai vede oameni. A încercat să poarte ochelari, în speranța că își va reveni, a consultat medici celebri, vraci, vrăjitoare, preoți, dar toate acestea nu i-au ajutat la nimic. Zile, nopți întregi a umblat pe străzile orașului în dorința de a reîntâlni oameni; măcar unul singur să fi văzut. Le simțea mirosul, le auzea glasurile, dar

((

cam atât. Nici măcar în fotografii, oamenii nu i se mai arătau lui Haralamb. Copaci, păsări, mașini, clădiri, statui, câini, pisici, șobolani, și toate celelalte... dar nu oameni. Pentru el, noțiunea de umanitate devenise o amintire. Sentimentul că e singur pe pământ îl încolțise pe Haralamb, inconștient, pe tăcute.

În lumina din ce în ce mai palidă a oglinzii din baie, Haralamb se bărbierește fără să se recunoască. De fapt, bărbierește un chip străin, un portret fără contur, incert, colorat în roșu. Încercând să scape de imaginea sângerie, își spală fața; mai întâi cu multă apă, apoi cu jetul generos al unui after-shave destul de scump.

Proaspăt bărbierit, Haralamb merge spre șifonier și își alege cel mai bun costum pentru seara aceea și o cravată potrivită acelei ore. Cu buzunarele doldora de bani, iese în stradă și se suie în mașina scumpă, proprietate personală..

În fața Hotelului Ambasador, după ce își parchează limuzina, Haralamb se oprește brusc, trăgând aer în piept. O pată de culoare verde-albăstruie trecuse pe lângă el, lăsând în urmă un parfum lasciv. Haralamb o adulmecă neputincios ținându-se o vreme după ea, încercând să-i intuiască silueta, picioarele lungi, perfecte, părul mai ales părul, care, după parfum, ar fi trebuit să fie lung și negru... Sau, poate, blond?

„Ce culoare ar putea să aibă părul ei?” – se nedumerește bărbatul, urmărind mai departe pata verde-albăstruie până la treptele unei parări subterane, unde aceea coboară în grabă.

Dar Haralamb se întoarce din drum, intră în closetul public al parării subterane și se privește în oglindă înțelegând. Cu un briceag în formă de pește păstrat din gunoaiile amintirilor sale, își scoate și celălalt ochi. Sângele nu mai are cum să-l impresioneze. Cu gesturi precise, își curăță briceagul, își șterge fața și se privește în oglindă, mulțumit de consecințele gestului său. Se regăsise.

Părăsind closetul public, Haralamb iese la suprafață, nerăbdător să revadă oameni. Sprijinindu-se de balustrada scărilor ce-l ajutaseră să iasă la lumină, privește în jur: Într-o stație de autobuz, o mulțime de draci cu cozile roșii, urechile păroase și unghiile ascuțite se înghesuie și înjură agățându-se de barele metalice ale unui autobuz, grăbiți să ajungă la locul de muncă.

Era zi de salariu.

SECRETUL „METODEI PAPPY“

Moto: „mă copilul meu mă
străinul meu mă
unde te duci tu mă“
Virgil Mazilescu

„În automobil, micuța
oglină ce apare când coborâm
parasolarul se numește
„oglină de curtoazie“. În
mașinile franțuzești, acest
accesoriu a cunoscut de-a
lungul timpului semnificative
schimbări propuse de
specialiștii în marketing, în
urma unor aprofundate studii,
desigur.“

))

Demetriad Malucinte preda matematicile de vreo douăzeci și cinci de ani la o modestă școală de cartier, unde nu câștiga cine știe ce. Om singur, despărțit de trei neveste, pe care le părăsise din plictiseală, matematicianul își scotea banii din meditațiile date după metoda Pappy, celebră în vremea aceea.

După ce aduna o sumă frumușică, profesorul ieșea în oraș singur. O friptură, un șpriț, apoi se muta la altă cârciumă și uite așa, până dimineață. Uneori, căra după el un vecin sau o prietenă din tinerețe, o fostă curvă ajunsă la vârsta a treia, rămasă și ea singură și cam fără nici un venit, pentru că nu-i dăduse niciodată prin minte că va muri de bătrânețe.

Se îmbătau vârtos, chemau lăutarii, pe care profesorul de matematici îi dăruia destul de baban, după care cei doi se certau, reproșându-și cine știe ce datorie din tinerețe sau, în cele mai bune cazuri, se despărțeau pe tăcute, dispărând fiecare în noaptea propriei singurătăți.

Timp de o lună, Demetriad Malucinte nu mai ieșea. Apoi totul se repeta ca într-un ritual al disperării. Profesorul își băga în buzunare „foloasele necuvenite“, cum obișnuia să denumească sumele provenite din meditații, mângâia cotoiul birmanez din dotare și se suia la volanul mașinii Dacia 1300 de culoare verde. Nu băga niciodată cheile în contact până când nu verifica amănunțit ce se află sub parasolarul din dreapta șoferului, cel care ocrotește micuța oglindă de frumusețe: hârtii vechi pline de formule matematice, o fotografie alb-negru, câteva bancnote, o legitimație cu copertile tocite și niște cărți de vizită despre care nu mai știa cui aparțin, cunoștințe de-o seară pe care le uiți chiar în dimineața următoare, dar nu arunci numerele de telefon, că nu se știe...

Tot în acel loc se afla și o un plic ce conținea o foaie de hârtie îngălbenită, acoperită de un scris mărunt, caligrafic, pe care Demetriad Malucinte nu-l deschidea niciodată. Voia să afle doar dacă se află acolo. După care pornea în trombă pe șoselele orașului, gândindu-se că nici astăzi nu a fost capabil să se sinucidă. Se oprea la „Banatul“, unde era foarte cunoscut, fiind primit cu

multă deferență de personalul localului. Imediat erau chemați lăutarii, erau aduse vinuri scumpe de la gheață și gustări îmbietoare. Se știa că bacșișurile vor fi grase.

((

))

Oprit la intersecție de o patrulă a poliției, profesorul de matematică Demetriad Malucinte, prezintă respectuos, din frică, actele la control; respectuos pentru că băuse vreo cinci beri și din frică să nu i se rețină pe bună dreptate permisul de conducere. Tras pe dreapta, se justifică agenților că nu observase culoarea galbenă a semaforului, că el ar fi vrut să treacă regulamentar intersecția, dar nu a mai avut timp să frâneze... să fie și ei înțelegători, că viața e scurtă și plină de nedreptăți!

Ca argument final în fața privirilor nedumerite ale polițiștilor, profesorul de matematică trase de sub oglinda de frumusețe o bancnotă ademenitoare. Pentru câteva secunde se privi în mica oglindă. Un chip buhăit, neras și nedormit după o noapte de beție îi aminti că sinuciderea ar fi fost singurul remediu.

Cu gesturi prudente, strivi în scrumiera de la bord chiștocul de țigară și se adresă celui ce părea să conducă patrula:

Măi băieți, ne înțelegem așa sau?... Mă rog, vorba vine!

Eliberat din strâmtoarea intersecției, profesorul Demetriad Malucinte se îndreaptă spre adresa prietenei sale, fosta curvă, nu înainte de a-și umple brațele de flori și sacoșe pline cu sticle de șampanie, mezeluri, pișcoturi, jeleuri, bomboane... Începea o nouă zi!

După aproape cinci ore, părăsi garsoniera fostei curve. Vizita nu avusese nici o consecință.

„Timpul 1: Pe la sfârșitul anilor '60, bunăoară, această micuță oglindă apărea numai în dreptul pasagerului din dreapta șoferului care, negreșit, trebuia să fie o pasageră; conform așteptărilor și stereotipiilor acelor ani: domnul, la volan, doamna, în dreapta sa.

Abia cucerita (sau soția) se abandonează cu totul deplasărilor de toate felurile și, în timp ce bărbatul conduce cu măiestrie automobilul, ea își pudrează și își repudrează mutrișoara obraznică în fața accesoriului judicios montat de el pe orgoliosu-i automobil.“

((

))

Elevul Donose își dădea corigența la matematică, după alți doi ani de repetenție. Fusesse examinat sever, la sânge, dar nu reușise să „recite” decât câteva ecuații de gradul 1 sau 2, așa încât obținuse un salvator 6; asta se datora și familiei sale care, cu două-trei zile înainte, se perindase pe la școală, donând ghivece cu asparagus, mușcate, petunii, cactuși pentru decorarea modestelor pervazuri ale clasei în care se presupunea că a învățat Donose.

Cu ochii lui mari, de câine bătut, cu urechile clăpăuge și cu pantalonii de uniformă prea scurți, din care i se zăreau gleznele subțiri, rahitice, elevul Donose nu se remarcase decât prin problemele pe care, din prima zi de școală, le crease profesorilor și părinților. Căci elevul Donose era un copil-problemă.

În timpul orelor, se plictisea tot timpul. Atunci sărea pe fereastră și cobora în curte, agățat de paratrăsnet ori de țeava de gaz-metan, stârnind stupoarea profesorilor și a colegilor. Singura materie la care elevul Donose nu se plictisea era desenul. Ar fi fost în stare să deseneze și să picteze ore întregi, uitând de toată lumea, ghemuit, ascunzând cu brațele și cu spinarea foaia lui de hârtie.

Profesorul Demetriad Malucinte îl medita pe elevul Donose la matematică, după renumita metodă Pappy, care în cazul lui nu prea dădea roade. Asta și pentru că domnul profesor transformase ședințele de meditații în întrevederi succinte, nesemnificative, preferând să-și petreacă timpul cu mama elevului Donose. Conversația lejeră, glumele timide, complimentele și, din când în când, un carton cu prăjituri sau o nevinovată sticlă de vin spumos creaseră o promițătoare intimitate între cei doi.

În fiecare miercuri, la ora 16, profesorul Demetriad Malucinte se înființa la ușa familiei Donose cu o punctualitate suspectă. Purta în servieta din piele de porc, în afară de manuale, culegeri, stilouri, pixuri etc., și o cutie cu creioane colorate atât de necesare în aplicarea metodei Pappy. Lecția se derula, pentru început, calm, fără incidente; elevul Donose era lăsat cu duzina de creioane colorate să muncească, să depună strădanie, să se maturizeze, să se întoarcă la virtuțile școlii, să scape odată de corigența aia nenorocită, care căzuse pe capul familie ca un blestem, stigmatizând-o, discreditând-o în inima micuței comunități din cartier. Dar el nu dorea să se maturizeze și, de fapt, nici nu înțelegea de ce

((

))

trebuie să învețe matematica, folosindu-se de creioane colorate. I se părea pierdere de vreme. Pretexta tot timpul că îi este foame, că vrea să meargă la bucătărie, să bea apă, sau la baie, să facă pipi, până când reușea să-l enerveze pe profesor, să-l determine să plece mormăind injurii și trântind ușa. Așa că elevul Donose folosea creioanele pentru a desena. Se încovoia pe foile de hârtie și, lăsat singur între cei patru pereți ai camerei, copilul cu ochi mari, de câine bățut, desena lumea așa cum o vedea el. Profesorul Demetriad Malucinte nu înțelegea de ce în fiecare miercuri trebuiau cumpărate noi și noi cutii de creioane colorate, asta în vreme ce micul, astenicul Donose nu progresa deloc în aprofundarea metodei Pappy.

Toate acestea se terminară abrupt într-o după-amiază de toamnă, când la ușa familiei Donose își făcu apariția, ca de obicei, profesorul Demetriad Malucinte. Venise îmbrăcat elegant, la costum, cravată, pantofi de lac, discret parfumat și cu eternul carton de prăjituri cu frișcă (preferatele doamnei Donose). Numai că din adâncul servietei din piele de porc scosese imprudent o pereche de papuci de casă – semn că are de gând să rămână...

Fu dat afară grabnic, în amenințări și insulte, iar elevul Donose rămase corigent la matematică pentru a treia oară.

Timpul 2: Mai târziu, desigur după anumite modele, o micuță oglindă de curtoazie și-a făcut apariția și deasupra volanului. Trebuie să ținem seama de accesul femeii la responsabilitățile conducerii automobilului (și nu numai). Femeia modernă fumează la volan și, mai mult decât atât, la fiecare roșu al semaforului este necesar să-și poată retușa machiajul, coafura etc. Dacă cealaltă oglindă, cea din dreapta sa, a rezistat încă, aceasta este fără îndoială pentru că doamna de la volan are o mulțime de prietene...

*Pe locul din dreapta rămâne acum un **vid de bărbați**, pentru că bărbatul are repulsie în a se lăsa condus.*

((

))

Mulți ani mai târziu, la Paris, unde era deja supranumit „micul Picasso“, fostul elev Donose se întorcea de la vernisajul ultimei sale expoziții. Cromatica lucrărilor sale, păstrând nuanțele sângerii ale obrajilor defecționarului elev la matematică, pălmuit de toți profesorii, atrăgea comentarii, stârnea discuții controversate, pusese pe jar criticii de artă de pe întreg mapamondul. Devenise celebru, depășise granițele notorietății franceze, era dorit, adulat, prezent în toate publicațiile de specialitate, pe toate canalele de știri! Un creator de spiritualitate în jurul căruia gravitau foarte mulți tineri, care se vindea foarte scump și care uitase creioanele colorate ale profesorului Demetriad Malucinte. Se putea trăi, și încă foarte bine, fără celebra metodă Pappy.

Întors așadar de la vernisaj, în luxosul său automobil, micul Picasso este oprit de o patrulă de poliție, pentru viteză mare. Cu o stăpânită aroganță, scoate de sub parasolarul din dreapta sa actele, pe care le întinde agenților de circulație. Polițiștii par destul de jenați când află pe cine au oprit, mai ales că *monsieur Donosé*, cum îi spuneau ei, abia apăruse pe un celebru post de televiziune, vorbind întregii lumi despre virtuțile artei, despre impactul culorii cu lumina și despre dezamăgirile care decurg din toate acestea. Nu înțeleseseră ei chiar totul, dar faptul că artistul era o personalitate răsfățată de primele pagini ale ziarelor, intens mediatizată, îi convinsese să renunțe la restul procedurii: amendă pentru viteză și alte asemenea amănunte...

Automobilul demară în noaptea pariziană, conducându-l pe Donose spre barul unde ar fi putut să o întâlnească pe Cécile, stripteuza cunoscută nu de mult și cu care avusese o relație de-o noapte. Nimic serios, ea își povestise viața, el ascultase o vreme destul de plictisit, în timp ce se gândea cum dracului a ajuns acolo, în camera ăleia, și ce consecințe va avea vizita...

A doua zi, în așternuturile cam transpirate din garsoniera fetei, pictorul își spuse că nu a fost chiar așa de rău, dar nici atât de bine. Îi era egal. Lăsa o sumă destul de consistentă sub perna stripteuzei, grăbindu-se să dispară înainte ca aceea să se trezească.

((

De fapt, Donose era un timid, iar Cécile fusese prima femeie din viața lui. Nu înțelesese nimic din noaptea ce tocmai trecuse: un corp superb, ce se lăsase prea lesne mângâiat, niște sărutări timide, o îmbrățișare scurtă, aproape furișată... Asta era totul? I se păruse că a folosit-o pe Cécile, ca pe cutia cu creioane colorate de odinioară.

„Timpul 3: Bărbatul nu numai că se lasă transportat, dar se lasă și dus: cu un gest făcut încă pe furiș, face să apară oglinda de curtoazie pentru a-și examina propria imagine.

Această anecdotă poate da loc unor diverse interpretări: un mod echivoc de inversare a rolurilor sexelor; sau, mai degrabă, o confuzie a acestor roluri, o tulburare a identităților sexuale. De asemenea, se poate observa cum, extrăgându-se din ghetto-ul domestic, femeia și-a schimbat cu certitudine condiția, dar a schimbat, de asemenea, lumea, societatea, cultura.

Semnele acestei schimbări pot apărea la fel de subtil ca și divagațiile despre mica oglindă, dar ele ne relevă următoarele: granița dintre masculin și feminin se deplasează, e mișcătoare, trece dintr-un loc în altul, ca între cele două scaune și cele două parasolare ale automobilului nostru. Aiurea, sau unde?”

Viața la Paris se derula calm, îndeșulată de notorietate și insulte. Apăruseră noi curente artistice, perioade mov, albastre, galbene. Artiștii își însoțeau vernisajele de gesturi și discursuri politice, acuzau, arătau cu degetul, ori, cei mai mulți dintre ei, se desolidarizau de toate, se delimitau; deviza sezonului părea să fie: „Mă delimitez!”.

Micul Picasso, adică fostul elev Donose, cel cu ochii mari, de câine bățut, susținea, pe lângă expoziții, prelecțiuni despre *Artă și influențele ei asupra lumii în care suntem condamnați să trăim* și cursuri la institutul de arte plastice. Aici, o cunoscuse, nu de mult, pe Chloe, o magrebiană ce dorea să ajungă pictoriță; o tânără firavă, cu tenul măsliniu și un vizibil

))

început de mustăcioară, cu ochii negri și cu niște sâni foarte mari pe care, virgină fiind, nu știa cum să și-i mai ascundă sub bluzele largi, al căror imprimeu înflorat amintea de soarele unor tărâmurii îndepărtate. Uneori, Donose o zărea coborând în grabă scările institutului, ținând la piept, ca pe o platoșă, planșele de desen, cocoșându-se asupra lor de parcă cineva ar fi vrut să-i răpească nu schițele, ci perechea enormă de sâni. Atunci, încercând să intuiască taina de sub tricourile lăbărțate ale virginei, eternul corigent la matematică râdea de unul singur, amintindu-și una dintre cele trei glume preferate ale profesorului Demetriad Malucinte: „Asta, dacă mai stătea două luni în burta mă-si, ieșea numai țâțe!”

Chloe și celebrul ei profesor aveau doar o relație de amicitie. Stabiliră asta de comun acord, pe o bancă din parcul în care ieșeau la fiecare sfârșit de săptămână. Tânăra aspirantă la glorie înghițea un pumn de tablete pentru inimă, pentru stomac, pentru rinichi și pentru emoții, toate fără apă! Le mesteca pur și simplu! Lui Donose îi plăcea să o privească mestecând toate acele argumente ale dezamăgirii de a fi. Deveni un fel de protector al fragedei, plâpândeii făpturi, pe care o asista în delicatele momente ale tratamentului, cu sufletul la gură, temător că ar putea să se înece, că una din pastile ar putea, într-o bună zi, să pună capăt nevinovatei relații. Tocmai de aceea, învăța în mare taină, de la un prieten medic, să aplice, la nevoie, celebra manevră de resuscitare Heimlich.

Dar momentele cele mai plăcute ale prieteniei lor se desfășurau când Chloe își plimba câinele. Făceau lungi promenade prin parc, vorbind despre culori, nuanțe, pictori celebri ori despre vremurile în care și-ar fi dorit să se nască. Timp de vreo trei-patru ani, cei doi păstrasera această relație ca pe un ritual: la fiecare sfârșit de săptămână, pe aceeași bancă sau pe aleile aceluiași parc. Până când, într-o zi de toamnă, Chloe își făcu bagajul, adică o mică geantă de voiaj și un cățel mascul, rasa Bichon, și părăsi în mare taină Parisul.

Între timp, din patria lui, Donose primi o scrisoare. Află că profesorul Demetriad Malucinte, promotorul celebrei metode Pappy, a murit. La o sumară anchetă, datorată faptului că profesorul fusese găsit mort în automobilul său Dacia 1300, de culoare verde, s-a descoperit, în dreptul micuței oglinde de frumusețe din dreapta șoferului, o scrisoare adresată elevului Donose. Îi recomanda acestuia să se implice și mai mult în viața culturală a metropolei, să facă în așa fel încât

((

))

nimic să nu se poată face fără el, neuitând să-i reproșeze, patern, că nu a avut vocație pentru matematici și nu a vrut să înțeleagă, să aprofundeze celebra metodă Pappy, care iată, acum, când se află departe de casă, de țara lui, l-ar fi ajutat, l-ar fi îndrumat, protejându-l de eșecuri!

Înduioșat de scrisoare, Donose o împachetă cu grijă, așezând-o sub parasolarul din dreapta al limuzinei, ca pe o comoară ascunsă, despre care nu dorea să vorbească nimănui. S-ar fi putut crede că celebrul pictor vrea să-și îngroape copilăria chiar acolo, lângă oglinda de frumusețe din dreapta șoferului, în care nici o femeie nu avea să se privească vreodată.

*„Harta acestei geografii a sexelor este la fel de instabilă ca și cea a Europei post – comuniste. Sunt zone ce trebuie redescoperite, spații încă incerte, teritorii **no man's land** sau **no woman's land** ori teritorii unisex.*

Dar, după cum bine s-a înțeles, nu e vorba aici de a redacta o cartografie exhaustivă a rolului sexelor. Propunerea este de a detecta zonele sensibile sau critice ale culturii cotidiene, de apropieri sau deosebiri, de schimbări de conținut, de semnificații sau de conotații.

Referitor la anumite domenii ale socialului, ce par în mod deosebit sensibile și revelatoare, cum ar fi: bunurile de larg consum, corpurile, înfățișările, putem vorbi astăzi despre o feminizare a moravurilor.

Prin feminizarea moravurilor înțelegem că ideile, practicile, simbolurile tradițional – feminine sunt adoptate treptat și de celălalt sex; că, de asemenea, simultan, practicile și reprezentațiile tradițional – codate – masculin, sunt adoptate dar și transformate de către femei.“

((

))

Pe malurile Senei, Donose înregistra succes după succes, și era din ce în ce mai singur. Până și Cécile își încheiase stagiul de stripteuză, în favoarea cursurilor facultății de sociologie–psihologie de la Sorbona; cât despre Chloe, micuța, bolnăvicioasa studentă nu se mai știa nimic. Virgina plecase cât mai departe. Atât de departe, încât Donose află, dintr-o sursă destul de incertă, că renunțase la pictură, aruncându-se, cu tot cu țâțele ei mari, dar nefolositoare, în lupta pentru eradicarea sărăciei din țările lumii a treia.

Micul Picasso se maturizase, căpătase aerul fin, de intelectual parizian, frecventa cercurile cele mai selecte, iar garderoba sa putea face invidios un întreg regiment de creatori de modă. O nouă expoziție se pregătea pentru el, în plină, încordată atenție a revistelor de specialitate.

Proaspăt membru al unui influent grup de gay, artistul nostru găsisese aici un marsupiu ocrotitor, ce compensa lipsa de afecțiune și înțelegere din copilărie, dar și o substanțială sponsorizare din partea unui important personaj, ce își exprimase, în ultimul moment, dorința de a rămâne anonim. Așa că, montarea expoziției fusese doar o chestiune de timp. Mica, dar cocheta, sală din centrul Parisului își deschisese porțile pentru genialul Donose, fără ca acesta să rostească nici o formulă magică.

Se vede limpede că descrierea și analiza unor astfel de fenomene implică piedici, riscuri de confuzie. După cum și metaforele geografice folosite mai sus, greu de evitat altminteri, riscă a se transforma în metafore războinice (teritorii, apărare, cucerire etc.), aducându-ne la eternul, stereotipul război al sexelor.

Desigur, e tentant să vorbești despre cucerirea unui teritoriu masculin, despre ofensive, despre replici. Înainte de toate, pentru că teama confuziei sexelor, reafirmată neîntreput, este una dintre cele mai vechi fantasme–obsesii.

*Se cere, deci, precizată și justificată folosirea termenului **feminizare**. Bineînțeles, **feminizarea** ar putea fi înțeleasă, în primul rând, ca o ascensiune feminină spre un mâine masculin.*

((

*Dar să luăm o situație perfect simetrică, aparent: o preocupare, cândva, strict feminină, interzisă bărbaților de teama ridicolului și a oprobiului public, îngrijirea siluetei, bunăoară, este, de acum înainte, acceptată și aprobată și de aceștia din urmă. Se poate vorbi aici despre o cucerire masculină, despre o **masculinizare** a moravurilor? Fără îndoială că nu! Acest fenomen este înțeles ca un declin al concepției de virilitate și, în același timp, ca o restaurare a imaginii feminității.*

În luxosul său apartament, micul Picasso se privește în oglindă. E seara dinaintea vernisajului. Confuz, își toarnă un pahar de whisky, după care se plimbă prin camerele mari, mobilate cu gust, verificând, cu gesturi schizoide, ordinea vasele precolumbiene, achiziționate la licitație. Da, erau în ordine. Așezându-se în fotoliul de piele vișinie, fotoliul său favorit, înhață telecomanda televizorului, în speranța de a găsi un program relaxant, o comedie sau chiar un spectacol de circ. Dar cele șaiszeci de canale transmise prin cablu, ori satelit, nu fac decât să-i accentueze starea de confuzie. Pe ce lume trăia?

Încercând să doarmă, târziu, după miezul nopții, fostul elev Donose are un vis din care se trezește râzând în hohote. Plin de o veselie suspectă pentru acea oră, se îmbracă în hainele pregătite pentru vernisaj. Fără să privească la ceas, părăsește apartamentul și se urcă la volanul automobilului său, pornind spre sala de expoziții.

Aici, totul e pregătit. Până și scaunele pentru conferința de presă de a doua zi, sunt așezate în ordine desăvârșită. Pe masă, sub lumina albăstruie a unui spot, zace discursul elaborat cu grijă, pe care avea să-l rostească în fața camerelor de luat vederi.

Donose scoate din buzunarul elegantului smoching o brichetă Dupont. Aprinde hârtiile, începând chiar cu semnătura sa. Râzând în hohote, se plimbă prin expoziție, privindu-și lucrările, la lumina galbenă a flăcării. Încet, de la o lucrare la alta, râzând și dând foc pânzelor până la ultima, cea care reprezenta portretul profesorului Demetriad Malucinte, celebrul promotor al metodei Pappy. Oprindu-se din răs, scoate din buzunarul de la piept o cutie cu creioane colorate și se îndreaptă spre peretele încă necuprins de flăcări.

Mașina pompierilor, ajunsă prea târziu îl găsește pe *monsieur Donosé* mort, în poziția fetală, ținând în mână un creion colorat. Pe marmura albă, se putea citi:

NI DIEU, NI MAÎTRE

POLITICA RUJULUI DE BUZE

Moto: „înțelepciunea
de-a nu fi-nțelept
cristalul vieții cu toate
fațetele
ziua în care ne punem
pe piept
unii medalia și alții
ghetele“
Ion Niclescu

Această poveste începe
într-o cârciumă de cartier
unde, la adăpostul alcoolurilor
tari, un geolog (sau fost

geolog, ori arhitect – cui îi mai pasă ce-a fost bețivul ăla la viața lui) povestește despre o expediție desfășurată undeva, în creierii munților. Era vorba despre o expediție speologică (dar ce dracului căuta geologul cu speologii – se întrebau consumatorii) din care, până la capăt, nu reieșea decât faptul că, la adăpostul unui cort improvizat, printre stalactite și stalagmite, povestitorul o regulase strașnic, cu simțul răspunderii, pe nevasta unui prieten, unul care acum se ocupă de gastronomie.

Povestea geologului se potrivea de minune cu muzica de local ieftin, înjurăturile obosite ale patroanei și cu balele lăsate de limacși pe ușa de placaj a closetului, căci era un an ploios. Ba, mai mult, cineva deschisese și televizorul, era o hărmălaie de nedescris, nimeni nu se mai înțelegea cu nimeni, mai ales după ce un consumator singuratec, un fel de poet comunitar, începuse brusc să recite din clasici, doar așa, ca să-i impresioneze pe ăia care urlau că vor să vadă meciul: „Vântul bate rece, flocii fac mur-mur, o bășină trece, vâjâind prin cur!”. Până și câinele patronului participa la bucuria tâmpă, încercând să șterpească de pe mese resturile unui modest prânz.

În sfârșit, ăla terminase de povestit în detaliu, cu lux de amănunte, cum o „rezolvase” pe nevasta ziaristului-bucătar, aflat acum în fruntea unei prestigioase reviste de artă culinară.

Amiaza îi acoperi pe toți cu o mărunță ploaie de vară. Pe câteva bănci din lemn, înfipte în betonul parcului străjuit de pancarte, ce anunțau că plimbarea unui câine te poate costa milioane

amendă, câțiva boschetari dormeau ghiftuiți cu votcă și vorbe. Sub cap își pusese sandalele ori adiddașii, așa, ca să fie siguri că nu rămân fără ei. Pe lângă parc, în mare discreție, treceau patrule ale poliției, ca niște stafii ale indiferenței.

Geologul continua să vorbească pe un ton calm, baritonal. Trecuse la o altă poveste, despre nevasta unui alt prieten, un bou, care făcea lungi plimbări pe dealurile patriei, încercând să se regăsească pe sine, să se împace cu Absolutul, în timp ce aia, nevasta, o frumusețe de femeie, tânjea după iubire... Desigur, el, geologul a trebuit s-o rezolve și pe-asta, adică să o reguleze chiar acolo, în mijlocul naturii pașnice, într-o altă peșteră uitată de lume. Se dădeau detalii, se cereau amănunte. Sunetul ploii urca și cobora în ritmul povestirii și al paharelor din sticlă ieftină, umplute și golite fără nici un chef.

))

Iarna coborî o dată cu un imens nor de ciori, iar adevărurile cartierului se topiră în focurile făcute de ȣiganii ce se încălzeau la niște butoaie de tablă. Lemnele erau furate de la fabrica de cherestea, aflată dincolo de rambleul părăsit al căii ferate.

Abia atunci apăru în cartier Stamatiad Arnăutu, poreclit Phenian. Se aciuse neobservat de nimeni în cârciuma unde, cu un an înainte, geologul își povestea *nemerniceștile* iubiri cu nevestele altora.

Phenian, poreclit așa pentru că purta teniși chinezești, încercase să povestească ceva, să câștige simpatia comensilor ce cu greu îi făcuseră un loc la masă, sub ventilatorul agățat de tavan. Cu vântul în pletele rare, cărunte și nespălate de niște ani, Stamatiad începu, ajutându-se de votcă, o istorioară numai bună pentru muștele, care se agățau de pereți, doritoare să-l asculte:

–Măi, băieți, eram militar în termen...

–Ia mai lasă-ne, bă, că ne tot spui asta! Ai încercat și acum trei zile, și acum șapte, și acum un an! Mai bine te-ai spăla pe cap, că puți!

Stamatiad se sprijini de navetele goale, își aprinse o țigară, sorbi liniștit din votcă și nu mai spuse nimic.

Mai trecu o iarnă aspră, prilej de încăierare și alcool, dar omul în teniși chinezești păstra tăcerea, o tăcere ce ascundea povestea pe care nimeni nu dorise să o asculte. Așa că Phenian se hotărî să nu mai meargă la cârciumă, să rămână ghemuit lângă godinul ce funcționa cu un fel de combustibil, o motorină care otrăvea aerul. Din ambalaje de carton își confecționase o tunică ridicolă, iar din ziare își făcuse obiele. Era clar că Stamatiad Arnăutu trecea printr-o criză mai lungă decât pasajul subteran ce îi oferea un loc de dormit; chiar dacă locul acela era obținut în urm unei încăierări.

Iarna trecuse, florăresele înșirate pe marginea străzii principale scoaseră la iveală primii ghiocci și toporași ai unei primăveri bolnave ce adusese, o dată cu primele raze de soare, un miros de cadavru în descompunere plutind ca o unică certitudine asupra orașului.

((

))

Micuțele localuri de cartier, cele cu patru-cinci mese, își ridicaseră obloanele. Stamatiad Arnăutu își făcu o intrare triumfală: ceru o sticlă de votcă pe care o împărți frățește cu toți cei

care îl consideraseră dispărut, puseseră pariuri, dăduseră verdicte, diagnostice: inaniție, îngheț, nebunie, pancreatită, ciroză și alte amănunte. Chiar geologul, autorul de adultere la comandă, își dăduse cu părerea: „A crăpat, dă-l dracului! Nici o pierdere!”.

Dar iată-l pe Stamatiad Arnăutu, poreclit Phenian, fumând ghemuit sub difuzorul din care se auzea „Vocea Speranței”. Asculta predicile acelea pe care părea că numai el le înțelege, gândindu-se ce tâmpit a fost când a avut nefericita inspirație de a povesti comesenilor istoria aceea... Cum să povestești ceva, altcuiva? În norul fumului de țigară, Stamatiad Arnăutu privi în jur: fețele triste, palide cu dinții stricați și ochii tulburi așteptau sfârșitul ca pe o notă de plată.

Stamatiad scrisese povestirea și o expediase pe adresa unei reviste literare din Franța; obținuse chiar un premiu de fapt o mențiune constând într-o sumă destul de consistentă. Mai greu a fost pentru ăia să-i afle adresa, ca să-i trimită onorariul. Îl găsiseră până la urmă, iar Stamatiad păstra și acum cecul, ca pe o amintire pe care nu dorea să o încaseze.

Iată-l pe Stamatiad, zis Phenian, satisfăcându-și fără tragere de inimă stagiul militar. Priviți-l dând cu o coadă de mătură în closetele cazărmii, unde fusese, pe bună dreptate, repartizat; adică reprimat din start, trimis la căcat. Mai putem să observăm cum, cuprins de un zel nebun, înșfacă o coadă de mătură și se pornește pe curățat latrinele umplute de alții cu secole înainte, pentru că unitatea militară în care a fost repartizat se pregătește să aniverseze, fără emoții, bicentenarul.

Îl mai putem găsi pe Stamatiad și la popotă unde este transferat pentru bună-purtare, pus să curețe cartofi, sute de kile, tone, vagoane de cartofi, și, unde îl întâlnește pe Zoltan, studentul-soldat, ce tocmai fusese scos la careu și batjocorit

((

))

pentru că nu știa limba română. Phenian simte compasiune pentru tânărul vlăjgan ungur, mai ales că nici el nu cunoaște limba aceluia. După câteva zile, fiind de serviciu la masă, Stamatiad îl trage pe ungur de mânecă și îi umple blidul de aluminiu cu încă două porții de fasole cu cârnați. Sub privirile mirate ale aceluia, pare să se nască o complicitate... e mult spus o prietenie. Pentru că nu înțelege nimeni limba pe care o vorbește celălalt, comunicarea dintre ei rămâne la nivelul umplerii polonicelor pe care Stamatiad i le oferă cu generozitate uriașului Zoltan, student la Institutul de Sport, aruncător de disc, sulită și ciocan.

Insignifiantul Stamatiad începe să pună deoparte pâine, slănină și marmeladă de la suplimentul primit la ora 11, direct pe câmpul de instrucție. Neobservat de nimeni, i le dă lui Zoltan, care pare să nu înțeleagă ce se petrece în mintea omulețului ce aleargă după el ca să-i dea mâncare. Pentru că ungurul mânca zdravăn, fără să arate vreo urmă de mulțumire.

Se apropie toamna. Zoltan, discobolul este încă o dată scos la careu și înjurat pentru că în șase luni de armată nu a învățat nici un cuvânt în românește – cum se exprimă ofițerii. Zoltan tace. Tace și Stamatiad până într-o zi când, la o țigară, între colegi, își dă cu părerea, vrea să ia atitudine față de modul în care este tratat ungurul. A doua zi este pus planton schimbul doi, veselar de noapte și, până la urmă, sub motivul că nu s-a uitat destul de atent la „Telejurnal“, e transportat sub escortă în arestul unității militare, unde spală toată noaptea cimentul pe care călcau în bătaie de joc, caporalii de la trupă. Când termină de spălat, adică spre dimineață, este închis în cușca cu gratii a arestului.

Scos din arest, împreună cu vreo doi soldați care săriseră gardul unității să-și sune nevestele, Stamatiad se întoarce în pluton. Sub pretextul că a fumat în timpul marșului, este pus să execute „asigurarea plutonului“, adică să alerge în jurul colegilor lui în timp ce aceștia mășăluiesc spre poligonul de tragere.

Stamatiad împreună cu alți camarazi își așteaptă rândul la trageri. Pentru că mai au de așteptat, dau o fugă până în sat, la un țăran pe care îl cunosc și care, contra cost, le oferă vin din marmeladă și căldură de la godin. Ușor cherchelit, Stamatiad se întoarce pe câmp și ia poziția de tragere, ciuruind ținta „vaca“, zdrobind ținta „mama și copilul“, obținând astfel calificativul „foarte bine“. La întoarcere nu mai este pedepsit că fumează undeva în coada plutonului.

((

După câteva zile, la lavoar – de fapt un șir de oglinzi ciobite – sub chiuveta cu apă rece, Stamatiad se spală pe cap și se bărbierește. Abia după un timp observă că pe partea opusă se bărbierea uriașul Zoltan și îl salută din priviri. Atât.

După alte câteva săptămâni, Stamatiad Arnăutu este primit în grupul de studenți-sportivi unde „trage” de gantere, extensoare, haltere. Își ridică propria greutate, capătă respect printre viitorii campioni, ba chiar este servit cu nes, palincă ori slană. Din muncă incertă, dar onestă, Stamatiad asigură în continuare proviantul discobolului ungur. O pornire lăuntrică îl face să-și dorească să-i hrănească și pe ceilalți. Se mai împrietenește cu un ungur, unul Botos Imre, cu care începe să împartă totul: pachetele de acasă, țigările, cărțile, cafeaua; mai ales că ăla, Botos, era fiul vicepreședintelui Asociației Vânătorilor și Pescarilor... bun prieten Buggy, cum îl alintau camarazii. Fumau numai Winston auriu, King Size, ce primea și tătuțul pe la asociație.

Buggy vorbea perfect românește și avea o iubită pe cîste a cărei fotografie nu ezitase să i-o arate neînsemnatului Stamatiad. Fata părea cuminte, delicată, de familie bună, de, fată de general de armată.

–Ai putea tu, dragă Stamatiad, să mă ajuți să-i scriu iubitei mele, că eu nu prea le am pe-astea... Tu ești mai sensibil, mai dispus, adică eu nu mă pricep, ce mai! Mă ajuți?

–Desigur, prietene...Doar să-mi spui ce relații sunt între voi, știi ce vreau să spun...

–Nu, nu, nici măcar nu ne-am sărutat, adică nici eu, nici ea nu...

–Adică, ești virgin?

–Da!

–Ca și mine!

Nu trecu mult și Stamatiad îi scria aceleia scrisori de dragoste în numele prietenului său. Scrisori sincere, încărcate de sentimente. Uneori, Buggy îi lăsa și fotografia fetei, ca să-l inspire pe „compozitorul” de scrisori, dar se mânie foarte și deveni aspru în vorbire când află că și alți colegi îi solicitau lui Stamatiad „texte” cu același conținut.

Stamatiad trebuia să se decidă, și se decise: câteva săptămâni nu mai scrisese nimic pentru nimeni, ca să nu fie cu supărare. Mai ales că era la concurență cu unii care copiau din reviste chipurile și torsurile unor vlăjgani arătoși, folosindu-se de o substanță, eter, neofalină, cine știe... Mai erau și colorate pozele copiate de impostori, numai că textele

))

puse în pagină de Phenian făceau față oricărei concurențe. Era vorba despre cuvinte meșteșugite, despre dragoste pătimasă, atât de pătimasă încât într-o noapte, după ce încheie scrisoarea către fata din fotografie, Stamatiad se surprinse sărutând hârtia. Cuvintele bine împletite îl făcură să-și păstreze câteva pagini din creațiile sale, cu gândul că va ajunge să scrie poezie. Numai că el nu avea cui să le trimită. Peste vreo doi ani avea să ajungă un celebru scriitor, dar la vremea aceea, a satisfacerii stagiului militar nu se știa asta.

În sala dușurilor nu mai râdea nimeni de trupul lui firav, zgribulit sub jetul de apă rece. Devenise un fel de eminență cenușie, se făcuse cunoscut, scria cele mai frumoase scrisori de dragoste la comandă! Pentru asta unii se ofereau să facă de planton în locul lui, alții îi dădeau borcane cu nes, alții îi procurau țigări, afinată sau mâncare, pentru că în tot acest timp nu uitase să-și hrănească amicul, pe uriașul Zoltan, cel care nu voia să învețe românește. Până și câțiva ofițeri, bine informați despre talentul lui, îi solicitară serviciile contra unor bonuri de voie.

Munca lui Stamatiad nu fusese în zadar. Găliganii ăia începuseră să primească de la iubite ori neveste câte două-trei scrisori pe săptămână. Numai pe numele lui nu sosea nici o scrisoare. Așa că se prefăcu pentru o vreme că este în criză de creație, doar așa, ca să se convingă ăia că nu pot trăi fără el. Se săturase: aia, care dormea cu ochii deschiși, cealaltă, care nu se putea regula decât cu capul pe spate, alta, care visa pletele aurii ale iubitului... Bună lucrare făcuse Stamatiad Arnăutul!

În ajunul Crăciunului, Stamatiad se întristă. Întors de la lavoar, fu întâmpinat de furier: primise o scrisoare. Desfăcând plicul cu mâini tremurătoare, silabisi rândurile scrise meschin, pe o singură pagină de hârtie. Cu mare greutate prietenii lui, sportivii, îl convinseseră să facă Ajunul cu ei, dându-i să bea și să mănânce peste măsură. Apoi tot ei îl spălară de vomă și îi așternură un pat curat.

Stamatiad se trezi a doua sau a treia zi fără nici un chef de viață. Se închise în el, ghemuindu-se sub mantaua cazonă cu care îl acoperiseră camarazii de arme, jurând că nu va mai scrie niciodată scrisori de dragoste. Chiar uriașul Zoltan se arătă îngrijorat de schimbarea de atitudine a micului lor prieten. În rest, aceeași pași alergători, aceeași instrucție și aceleași bășini trase în scurte, eficiente rafale adormeau imensul dormitor străjuit de plantoane.

((

))

După vreo două săptămâni, Buggy, prietenul său cel mai bun, încearcă să-l scoată pe Stamatiad din indiferența sa de a fi. Îi propune să meargă în sat, să bea o bere, o limonadă, un vin din marmeladă, orice! Poate chiar să dea un telefon acasă, sau, mă rog, unde vrea, de la Poșta din comună! Stamatiad acceptă, mai ales că nu avea nici un chef să facă galerie la meciurile de fotbal ale echipei de divizia C, care se lăsau de fiecare dată cu scandaluri și încăierări.

–Măi, uite, am două bilete de voie, de la cinci la opt seara, hai că n-o fi opt, o fi nouă, zece, nu ne caută nici dracu'! Mergem în comună, bem bere, cică au și curve acolo...

–Bine, mă, dacă spui tu...

Tot gândindu-se la chestia aia cu telefonul, o nebunie de scurtă durată pune stăpânire pe Stamatiad. Cei doi își gestionează resursele financiare și, cu biletele de voie în dinți, ies pe poarta unității. Pe drum, observă că alți doi camarazi se țin în urma lor ca două umbre. Râd și le fac semne obscene.

–Măi, Buggy, cum scăpăm de ăștia, că noi avem treburile noastre, telefonul, poșta din comună, că așa mi-ai promis...

–Lasă, că îi facem pierduți pe drum, la fântână, știi tu... Ne oprim să bem apă și îi facem pierduți. Te-ai prins de mișcare? La fântână!

–Da, ai dreptate, la fântână, fir-ar ea a dracului de curvă! – izbucni Stamatiad!

–Ce, măi, ce tot spui tu acolo?

–Nu, prietene, mă gândeam la aia pe care vreau s-o sun... Un telefon am de dat, atât, unul singur! Cât poate să mă coste, zece, douăzeci de lei, cred că am ceva de zis de toți banii! Auzi, ăla chiar nu știe românește?

–Care?

–Ăla, discobolul, Zoltan, uriașul pe care îl îngraș eu? Nici mulțumesc nu știe să spună?

–Nu, nu știe, că l-au luat cu arcanul de pe un vârf de munte. Nu se preface, chiar nu știe!

–Păi, atunci, de ce-și bat ăia joc de el la careu?

–Pentru că așa e la armată, și pentru că ăia, ofițerii au boală pe noi, ungurii, ai înțeles?

((

–Nu, nu am înțeles, și, mai ales, nu pricep de ce am făcut eu bulău, că i-am dat ăluia mai multă mâncare? Na, ia o țigară!

După planul prestabilit, cei doi îi fac pierduți la fântână pe inoportuni, luând viteză spre comună, preț de vreo câțiva kilometri.

–Hai să bem un suc, zise Buggy.

–Nu, păi nu așa ne-a fost vorba, măi! Eu merg la Poștă, la telefon! Până îmi face legătura, până stau la coadă să plătesc... ăia se vor preface că nu au fise de trei lei, numai că eu am buzunarul plin! Asta nu știu ei, că eu am buzunarul plin de fise, sunt pregătit! Hai, ne vedem mai târziu! Unde ziceai că te gălesc?

–La cârciumă, au bere la halbă, proaspătă, ieri au adus, m-am interesat...

–Cum adică?

–Am eu un om care îmi spune!

–Ai dracului cu Asociația voastră de Vânători și Pescari, cum le știți voi pe toate!

–Amatori! Asociația de Vânători și Pescari amatori, băi, Stamatiade! Să iei țigări de la Poștă!

Stamatiad se pierde în praful șoselei ce duce spre clădirea Poștei, de fapt un conac boieresc rechiziționat acum vreo cincizeci de ani. Clădirea se ține încă bine pe picioare, dar telefoanele sunt cu manivelă. Omul nostru solicită o convorbire cu taxă inversă, dar este refuzat: nu se poate! Se așază răbdător la rând, ascultând poveștile țărmancilor: câte bube în cur au mai făcut nepoțcii, dacă s-au făcut *dovleacii*, ceapa, zarzavatul, dacă s-a terminat uleiul pentru gătit, că s-au scumpit boabele pentru animale... „Tu-le muma-n cur de babe, și eu nu mai apuc s-o sun pe-aia, că am o presimțire...”

Într-un târziu este îndrumat și militarul în termen Stamatiad spre un coteț din lemn, în care atârână un telefon cu bobină, ceva de genul „blenda-galena”, piesă de colecție! Pe pereți sunt inscripții vechi: „247 A M R”, adică atâtea zile au mai rămas de ispășit în armată. Telefonul sună a pagubă după care urmează o conversație scurtă, monosilabică.

Cu urechile roșii, Stamatiad se îndreaptă cu pași mecanici dar hotărâți spre cârciumă. Buggy îi observă transparența buzelor și roșeața urechilor, dar nu întreabă nimic. Halbele comandate zac pe fața de masă arsă de scrum. Sunt puține lucruri de spus, așa că se bea în tăcere. Doar un difuzor bubuie dincolo de o draperie mâncată de molii și fum.

))

După trei-patru halbe stropite cu rom, Stamatiad scoate pistolul mitralieră AKM și „bagă pe țeavă”:

–Tăceți, că vă omor pe toți! Fă difuzorul ăla să tacă, paștele mamei voastre!

Buggy se sperie:

–Cum ai ieșit, măi, pe poarta unității cu armament?

–Taci! Taci și tu, și tu și tu! Bă, tăceți că vă împușc pe toți, vă omor, am glonț pe țeavă! Băi pirpiriule, nu ieși, că ieși cu picioarele înainte! Gata! Toată lumea, la mesele voastre, și beți! Beți, băi, tu-vă muma-n cur, că dau eu de băut! Dar nu mișcați, că mă-ncearcă nervul! Beți în tăcere!

–Cum ai ieșit, măi, pe poarta unității cu armamentul din dotare, ești nebun? Tribunalul Militar te mănâncă! Ce ți-a zis aia la telefon?

–Taci și bea! Tu ai gagică, m-ai pus să-i scriu scrisori de dragoste! Le-am scris, măi, le-am scris și le-am sărutat, ca să pară că vin de la tine! Și de la tac-tu, cu căcatul ăla de Asociație a Pescarilor și Vânătorilor...

–Amatori!

–Amatori, bă, ai dracului de amatori, că v-am scris scrisori de dragoste!... Și eu?!

Stamatiad lasă pistolul-mitralieră pe podea și începe să plângă în pumni. Cei din jurul lui par obișnuiți cu astfel de accese, așa că beau în tăcere pe banii soldatului. Chelnerița, o femeie dolofană, cu obrajii îmbujorați și șorțul pătat de sosuri, apare după perdeaua bucătăriei ca și cum nimic nu s-ar fi întâmplat:

–Băieții nu vor câte o ciorbică? De perișoare, de văcuță...

–Da, da, de văcuță, urlă Stamatiad, cu smântână și ardei iute! De ce m-ai adus aici, măi Buggy, să mâncăm ciorbică?

Pe ușa cârciumii intră o țigancă, ce scoate dintr-o sacoșă niște cutii din tablă aurie, cu halva bulgărească. Ca să-și mai îmbuneze prietenul, Buggy cumpără pe loc una și o face să alunece încet, pe masă, până în fața aceluia. Cu un gest copilăresc, Stamatiad împinge cutia de halva înapoi, izbucnind în hohote de plâns. Numai că reapare țigancă, vânzătoarea de halva, cu o altă propunere de data aceasta:

–Băieții e supărați? Nu vrea o fată, să uite de necazuri? Fată frumoasă, numai o sută de lei?

((

))

Derutat de evenimente, Buggy aprobă prudent din cap, hotărând și în numele prietenului său, care adormise cu capul pe masă. Apoi ridică pistolul-mitralieră de pe podeaua cârciumii și îl așază cât mai departe de Stamatiad:

–Hai, măi, hai, că ești fratele meu, hai să ne cărăm de aici până nu vine aia...

Dar aia apare în ușă. O fătucă de vreo șaisprezece anișori, slabă și obidită își așteaptă clienții:

–Ce faceți, băieți, v-ați hotărât? Două sute și... mergem!

–Să ne mai gândim, nu cred, uite prietenul meu nu se simte bine și-apoi noi nu știm, adică...Hai băi, Stamatiade, trezește-te dracului o dată, să ne cărăm de-aici!

Stamatiad se trezește luat pe sus de prietenul său și împins în stradă. Cu halvaua la subraț, aleargă, ținându-se de mână, preț de vreo doi kilometri. La capătul asfaltat al comunei, sub ultimul felinar, se așază pe bordură și desfac, cu mâini tremurătoare, cutia cu halva. Buggy o porționează haiducește, cu baioneta din dotare și îi întinde prietenului său o bucată:

–Na, mă, să te dregi!

Stamatiad mănâncă în tăcere. Se făcuse noapte și ultimul felinar se aprinse deodată deasupra lor ca o prevestire rea.

–Măi Buggy, bine că am scăpat de aia... Acum să vedem cum intrăm în unitate, că e ora zece, s-a dat apelul...

–O luăm prin vie, știu eu unde e gardul tăiat, trecem noi cumva! Bine că am scăpat de aia!

–Și câinii? Cum trecem de câinii ăia mari...

–Nu mai e picior de câine, nu ști că ne-au scos la trageri noaptea, ca să-i terminăm?

–Bine c-am scăpat!

A doua zi, Stamatiad, scriitorul de scrisori de dragoste la comandă, zace în brațele lui Zoltan, uriașul discobol. Ungurul înmuiase o batistă în oțet și îi ștergea răbdător fruntea:

–Hai, măi, că nu-i bai! Nu mai plânge, măi, copile, că nu-i bai!

((

OAMENI, AM VIAȚĂ!

Grigore Colțeanu părea un om blând, liniștit și disciplinat, mai ales după ce ispășise doi ani de detenție pentru furtul unor cabluri de cupru. Sustinea și acum că procesul lui a fost unul politic, înscenat de organele de anchetă, îndelung mediatizat și că presa îi făcuse cel mai mare rău.

Posesor a cinci ghivece cu asparagus, treizeci de pisici și o butelie de aragaz montată necorespunzător, Colțeanu dorea să se adreseze instanțelor juridice internaționale, să i se facă dreptate, să fie reabilitat! Din când în când, ieșea pe balcon, terorizându-și vecinii: „Merg până la Haga, la Tribunalul Internațional, o să vedeți voi cum se face dreptate!”. Nu i se răspundea, fiindcă vecinii lui Grigore Colțeanu erau pur și simplu indiferenți. Adică omul nostru nici nu prea avea vecini, numai pe Carpanac,

))

surdul, fost ofițer de artilerie, ce rămăsese fără auz într-o aplicație în munți și care, de când se pensionase pe caz de boală se țacănise de tot, lua medicamentele cu țuică, se încurcase cu una, și ea surdomută și bețivă, își beau pensiile și se păruiau în mare liniște. Dimineața, o lua de la capăt.

De fapt, Colțeanu fusese acuzat și de viol, dar se răzgândise în ultimul moment, alegând cablurile de cupru, mai ușor de valorificat. De aia și procesul durase doi ani, sau poate trei, pentru că nu știau unde să-l încadreze. După alți doi ani de dat cu târnăcopul în pământul roditor al patriei, fusese eliberat, dar istoria cu violul nu se uitase, era bănuț de toți, privit cu suspiciune, hulit, înjurat, scuipat de comunitate. Așa că se dedicase pisicilor, spre disperarea lui Carpanac, surdul, care, după o discuție scurtă, dar eficientă cu fostul violator, se apucase să tragă în biete feline cu pușca cu alică, cea pe care nu o predase la unitate, înainte să se pensioneze pe caz de boală. Ba chiar, în unele seri cu lună plină, când se termina țuica, îl mai lua în cătarea puștii și pe Colțeanu, doar așa, ca să-i știe respectul și să mai termine dracului o dată cu afacerea cu pisici!

Diminețile, se îmbătau la pizzerie. Grigore Colțeanu sosea întotdeauna primul, călare pe bicicleta cu portbagaj, adică un coș de plastic, furat din cine știe ce alimentară, plin cu pui de

pisică. Își rezema bicicleta de gardul de sârmă al pizzeriei, după care verifica starea panerului cu pisicuți: îi număra, îi mângâia, îi pupa și le șoptea tandru în puful urechilor: „Pupe tata pă ele, azi vă vând pe toate!“. Apoi intra în local și se așeza întotdeauna, dar întotdeauna sub televizorul ce zăcea spânzurat de două bare de fier.

La cealaltă masă, se așeza Carpanac, fostul ofițer de artilerie, mahmur și indiferent. Nu saluta pe nimeni. Se îmbăta repede, cu privirea în paharul de votcă. Uneori, când rămânea fără argumente, urla după chelneriță, o țigancă știrbă, cu tenul ciupit de vărsat de vânt și brăzdat de urmele unui cuțit mănuit cu oarecare profesionalism: „Auzi, păpușo, mai adă una, cu gheață!...Hai, fă, cioară, mai repede, că n-am timp!“. După care începea să-și urle amintirile, căci Carpanac se hrănea din amintiri, le mușca și le digera. Poate de aceea mergea atât de des la closet!

((

))

După-amiaza, orașul se întuneca de venirea bruscă a corbilor. Erau înfometați, de vreme ce începuseră să atace bătrânii și copiii. Colțeanu se suia pe bicicletă și se căra acasă, să-și pună la adăpost puii de pisică. La scurt timp, apărea și surdul, își încărca pușca din dotare și începea vânătoarea de corbi. Era un sentiment de nedescris: Pisicile miorlăiau, ascunzându-se din calea negrelor înaripate, Carpanac trăgea ca la Verdun, nimerind mai mult în vrăbii ori în cururile trecătorilor imprudenți, aflați din greșeală la locul faptei, în timp ce Colțeanu, cu o pisică în brațe, înjura și aduna mortăciunile. Cina pisicilor era asigurată.

Acțiunea lor se dovedi în scurtă vreme inefficientă. Corbii se înmulțeau, creșteau cazurile de copii răniți, ba, se zvonea că două babe, ce locuiau la marginea orașului, fuseseră găsite moarte pe câmp, pline de răni, cu țestele însângerate, fără ochi, dar și fără portofele. Nu putea fi vorba decât despre corbi! Așa că cei doi înființară un comitet, se adresară presei, organelor locale, solicitară ajutorul organizațiilor de protecție a animalelor, se devotară în întregime acțiunii de stârpire a corbilor. Grigore Colțeanu avea atribuții, pe care nici el nu le știa prea bine. Când era întrebat de reporterii unor televiziuni obscure, răspundea absent: „Da, da, corbii sunt o problemă pentru comunitate! Să-i stârpim, să-i nimicim!”. Cam atât dura discursul lui Colțeanu.

Dar ce îl îngrijora cel mai mult pe fostul pușcăriaș era că pe brațele vecinului său, Carpanac, crescuseră niște pene negre, lucioase, din ce în ce mai viguroase. Surdomuta îl programă la un dermatolog, dar acela se arătă sincer neajutorat în fața acestei anomalii genetice. Fostul ofițer de artilerie nu se îngrijoră.

Peste oraș trecu încă o iarnă cu corbi, iar în primăvară Carpanac își luă zborul și nu mai apărură în această poveste decât în țările calde, adică la final.

((

))

Augustin luptase în războiul civil din Spania, apoi ostenise în Sahara, Libia, Egipt etc – cel puțin așa povestea la pizzerie. Se alesese cu o medalie și, întors în țara lui natală, cu o condamnare la ocnă fiindcă fusese considerat „facist”. Când regimul politic a dat semne că iese din putrefacția ideologică, Augustin a fost eliberat, cu condiția să colaboreze cu Securitatea Statului. Sub acoperire, a primit în administrare un cinematograf și un nume de cod: Corbul. Ca administrator, avea subordonați: proiecționiști, care schimbau bobinele, și femei de serviciu pe care le trimitea să cumpere votcă pe banii rezultați din vânzarea pe sub mână a билетelor de intrare. Și, cum era la mare modă filmul „Vagabondul”, cu Raj Kapoor, afacerea prospera.

Câțiva ani a dus o viață tihnită în biroul său capitonat cu pluș mov, unde, după proiecții, târziu în noapte, se încingeau niște chefuri pe cinste. Ția de la Securitate începuseră să-l cheme din ce în ce mai rar pentru simplu motiv că veneau ei în cinematograful lui Augustin, unde se consuma numai votcă rusească, originală, cu etichetă neagră. Beau milițienește, plângeau la filme și înjurau regimul. Ba, unii dintre ofițerii de securitate se apucaseră să scrie versuri, pentru că în biroul lui Augustin era o atmosferă creativă!

Tumultoasa existență a lui Augustin ia o întorsătură nefavorabilă o dată cu schimbarea regimului politic: pierde cinematograful și are un lamentabil eșec sentimental, despre care nu vorbește niciodată la pizzerie. Se aruncă orbește în brațele sticlelor de votcă și ale paranormalului, scoate o revistă de mare succes, apoi creează un post de televiziune cu audiență națională. Proaspăt însurat, își bate nevasta până o bagă în spital, după care devine analist politic, este solicitat de toate posturile de radio și televiziune, să-și dea cu părerea în orice domeniu de activitate, tipărește, pe banii lui, vreo două-trei cărți în care demască fostul regim de tristă amintire, care i-a distrus sistemul de valori morale și estetice, l-a privat de libertatea de expresie, inclusiv pe ăia, cu care, pe vremuri, bea votcă rusească originală, cu etichetă neagră. Lamentabilă eșuare pe plaja compromisurilor!

((

))

Într-o zi de primăvară, Augustin o cunoaște pe Luiza. Nici el, nici ea, nu erau destul de beți, pe terasa unde destinele li s-au întâlnit întâmplător. În fața unor pahare, își mărturisesc amănunte legate de trecut, același suspect și îndoielnic trecut. Cât despre compromisuri, nici un cuvânt! Bagajul tehnic de explicații și vrăjeli al lui Augustin pare epuizat, dar Luiza nu cedează.

În ring, adică la masă, apare și Grigore Colțeanu, care se poartă cu Luiza de parcă ar cunoaște-o de mult, e ocrotitor și prevenitor, dar reținut în complimente. Augustin vine cu argumente proaspete, un portofel plin, pe care-l scoate ostentativ pe masă, pretextând nota de plată, ori întrebând dacă cineva mai servește ceva, poate doamna Luiza dorește o prăjitură, o citronadă. Trecut prin multe, trubadur întârziat, plin de farmec nocturn, cavalier al nopților pierdute, al matineelor risipite în alcool, Augustin pare convingător în sacoul său asortat cu pantalonii în dungi, și cu pantofii lui maro, bine lustruiți cu crema cumpărată chiar în acea dimineață.

Luiza mai ezită câteva minute, după care are un moment de luciditate sterilă: toată viața s-a balansat într-o eternă ezitare. Așa că, acceptă resemnată avansurile lui Augustin.

Abia peste șase luni, bine învinețită, avea să regrete. Urmează o tentativă eșuată de suicid, dar nimeni nu-i plânge de milă, așa că Luiza se hotărăște să deschidă o galerie particulară de pictură abstractă. De la distanță, Augustin o sponsorizează în tăcere, se simte obligat, dar nu vrea să fie implicat, pentru că relația lor este pe terminate. Și asta numai datorită lui Grigore

Colțeanu, care în tot acest timp le-a dat târcoale, s-a insinuat între ei, pisicindu-se, pretextând că el este răspunzător de soarta Luizei, că nu o poate lăsa pe mâna oricui, mai ales pe mâinile murdare ale unuia, care nu a făcut mare lucru la viața lui, un ratat, un fost analist politic și „facist” pe deasupra!

Încă vreo doi ani, Luiza prosperă, prinde niște contracte în străinătate, dar acolo lucrurile nu-i merg prea bine din pricina concurenței magrebienilor. Întoarsă în țară, se dedică gastronomiei, adică deschide o pizzerie, care merge bine, mai ales de pe urma celor patru-cinci curve ale cartierului, aducătoare de clienți babani.

Când se îmbăta crunt, Grigore Colțeanu îi telefona lui Augustin, reproșându-i că mănâncă pe gratis la pizzeria Luizei, că a nenorocit-o pe-aia, că din cauza lui se afla femeia în pragul falimentului, mai ales că nici pisicile lui, cele

((

treizeci, pe care le avea în îngrijire, nu mai profitaseră de o bună perioadă de o bucată de cârnat ori de salam, rezultată din bucătăria curvei ăleia, nerecunoscătoarea Luiza. „Toată viața ta e un imens compromis, băi, Augustine! Mă cac pe conturile tale din bancă și pe trecutul tău dubios! Nici de informator n-ai fost bun, că nu erai punctual, de-aia ți s-au luat toate atribuțiunile, turnai prea târziu, după ce se afla totul, mi-a zis mie ăla...” se auzea hămăind în microfon, Grigore Colțeanu, violatorul nedovedit.

Adevărul este că Augustin mânca zdravăn, sănătos și pe gratis, la pizzeria Luizei. De, compromisurile trecutului trebuiau hrănite, îndestulate, ca să tacă! Așa că Augustin mesteca în tihnă, privind campionatul mondial de fotbal, la televizorul spânzurat de perete.

În pauza dintre meciuri, apărea Grigore Colțeanu din ce în ce mai slab și mai jigărit, semănând cu un imens cotoi de streășină. Își mieuna nevinovăția, încercând să-i convingă pe toți de nedreptatea ce i s-a făcut în justiție. Fusese acuzat pe baza unei simple mărturii, semnate de unul, un fost turnător, cu mânuța lui! O să se adreseze Tribunalului de la Haga! După care, se așeza chiar sub televizor și îl privea minute întregi, în tăcere, pe Augustin.

Apoi se dezlănțuia:

–A fost un proces cu conotații politice! N-am futut-o, băi, înțelegi, mi-a făcut o înscenare!

–Cine ți-a făcut-o? – intervenea Augustin fără să-l privească pe Colțeanu.

–Aia! Cică am încălecat-o deasupra chiuvetei, dar la reconstituire, la anchetă, mă rog, s-a dovedit că în casa ăleia nu se afla nici o chiuvetă! Înscenare pe față! Mi-au făcut-o prietenii, Augustine, corbii de la cinematograful ăia cu care vedeai tu filme rusești în timp ce regulați curbele de la Lido...

Augustin mesteca liniștit, privea meciul și mai cerea câte un pahar de apă. Era iute pizza Luizei.

–Te faci că nu auzi, ai, Augustine?! Duci o viață solitară, subtilă, lipsită de riscuri? Nu te mai încurci!?

))

–Nu, nu mă mai încurc! M-am retras din toate combinațiile! Luiza, adă, dragă, și tu un vin, că ne-am săturat de apă...Și trimite-l pe ăla după un pachet de țigări americane!

–De unde ai atâtia bani pă tine, bă Augustine? – făcea Grigore Colțeanu invidios.

–Mi-am înscenat moartea! Gata, nu mai exist, înțelegi? Adio cazier, adio arest la domiciliu, adio dosar! Sunt erou al Revoluției, căzut în luptă! Mi-au pierdut urma! Am lespede de marmură! Martir, băi, Colțene, cu certificat! Pe când tu? Ce-ai făcut, băi? – râgâia sătul și obraznic Augustin, turnându-și al doilea pahar de vin?

–Păi, ce-am făcut? – încercă și Colțeanu, în timp ce întindea mâna la sticla proaspătului martir.

–Te-ai căcat pe tine! Și, unde, în pușcărie?! Zii, bă, nu-ți îngreuna situația, chiar ai violat-o?

–Nu, nu, era vorba despre niște sârmă de cupru, că am avut de-ales!

–Ai avut de ales pe dracu', că te-a identificat aia, violata, sora ta, băi! Te-a identificat la anchetă! Fir-ar cuprul mă-ti al dracului, ce vorbim noi aici?!

–Stai, măi, Augustine, că nu e așa! Ești nebun, nu ști că am un frate geamăn, care s-a evadat de la ospiciul? L-au dat și la ziar, frumos, pă prima pagină! Nu mă confunda!

–Nu cred că era ăla, că nu-l ducea mintea, se mai calmă Augustin. Nu făcea ăla chestii de-astea! Nici n-avea timp, că îl internau și îl sedau mereu, îi dădeau pastile. Păi, de la pastilele alea nu mai ai nici un chef, măi Colțene! Ți se taie cheful! Eu cred că tu ai violat-o pe sort-a!

–Nu, nu, că pe el l-a identificat aia, după poze. l-au arătat un album întreg, dar eu nu aveam poza la ei, că încă nu...

Timpul trecea greu, în ritmul ventilatoarelor, ce plimbau aerul cald dinspre cuptoarele dogorătoare, bine mirositoare, înspre closetul pizzeriei, unde chelnerița spăla faianța cu aceeași perie cu care, mai devreme, curățase tigăile.

Augustin, stăpân pe situație, se tot ștergea pe față cu o imensă batistă albă. Își aprinse o țigară și, privind tot în ecranul televizorului, reluă conversația:

–Ar trebui să fii informat cum se comportă ăia în pușcărie cu violatorii...

((

–Luizo, mai adu-i lu' ăsta o sticlă de vin, că o plătesc eu acum, pe loc, din banii pisicilor! – se pomeni urlând, Colțeanu. Pentru unchiu', Dumnezeu să-l odihnească!

–Bogdaproste, făcu Augustin, umplându-și paharul și vărsând demagogic pe dalele de ciment ale localului.

În fața intrării, opri un echipaj de poliție, un jeep cu girofar, din care coborâra gâfâind doi indivizi de vreo treizeci și cinci de ani, burtoși și transpirați. Inspectoră scurt localul, apoi se opriră la bar și comandară votcă cu pepsi. Păreau hotărâți să pună capăt, în liniște, zilei de muncă. Așa că, se apucară de băut, aruncând pe masă chipiurile asudate, cu stema țării cu tot!

–Tu-i morții mă-si, dacă nu-l prindem pe-ăla până deseară, ne-am fript! Ai văzut ce nervos era șeful, din ce în ce mai nervos?! N-am chef să mă trimită la Periprava sau la Chilia! Sau la Poarta Albă! Că nu mi s-a urât cu binele, mama ei de viață, cine m-a pus?

–Stai, măi, liniștit, că avem omul nostru, îl potolea celălalt, colegul.

–Ce om, băi, că noi nu avem nici un om!... Cum ziceai că-l cheamă?

–Pe cine, mă?

–Pe ăla, care zici tu că-i omul nostru?...

–Stoican. Face votcă falsificată la domiciliu. Și mai e și șeful peștilor din cartier. Nu ști că am făcut vreo trei descinderi la el?

–Și crezi tu că ni-l dă pe ăla?

–Sigur! Ni-l dă pe tavă! În a câta lună e nevastă-ta? Face băiat sau fată?

–Face ce vrea ea, băi, că nu se duce la ecograf, cică îi vine să vomite! Cine dracului m-a pus?!

La două mese distanță de echipajul de poliție, Grigore Colțeanu își acoperi fața cu mâinile păroase. La încheietura stângă, trona un ceas Vostok, a cărui curea metalică îi lăsase urme adânci în carne. Șopti printre dinți, către Augustin:

))

–Ssst! Țsta m–a anchetat acum câțiva ani! Fă–te că nu mă cunoști!

Augustin se ridică încet, îndreptându–se spre closetul situat pe un culoar interminabil. Îndesă în buzunar un sul de hârtie igienică roz, prefăcându–se că urinează. „Or fi băut ăia votca?“, se întreabă, în timp ce–și trăgea fermoarul pantalonilor.

–Ce–ai ciordit, bă golane? – se auzi în spatele lui.

–Nimic, n–am furat nimic, domnule ofițer!

–E o greșeală, dragă! – sări ca arsă Luiza, care apăruse ca o umbră din spatele lui Augustin. Îl cunosc, e băiat de treabă, nu face probleme!

–Așa? – întreabă precaut polițistul.

–Așa! – confirmă Luiza

–Da', acte are, că–l ia mama dracului?

–Are, dragă, dar sunt la mine acasă, că nu a plătit de o săptămână. Dar e băiat disciplinat! Mai bine, hai să mâncați o pizza, și matale și colegul, că știți ce pizza am...

Ventilatoarele nu mai făceau față căldurii. Cei trei se îndreptară spre masa polițiștilor, unde începură să curgă berile, votca și haleala. Unul din polițiști o mai abordă o dată pe Luiza:

–Ia, să văd și eu actele alea...

–Nu le am la mine, ți–am spus. Sunt acasă, că nu țin acte la serviciu, mă cunosc cu omul, ce dracu! Beți, mâncați și cărați–vă o dată!

Sătuli, polițiștii se urcară în jeepul cu girofar. La prima intersecție, săltară un țigan despre care știau de mult că furase niște sârmă de cupru, vreo șase metri. Misiune îndeplinită!

–Gata, ăsta face douăzeci de ani, pe puțin!

–Hai, să–i întocmim actele, că ne–apucă noaptea!

((

)

((

))

Sub televizorul afumat din pizzeria Luizei, cei doi, Colțeanu și Augustin, erau la a douăsprezecea sticlă de vin și nu aveau chef să plece acasă. Acum, că poliția părăsise localul, beau în voie și se căutau din priviri. Augustin, mai prudent și mai treaz, scosese din buzunar un briceag, pe care îl ținea într-o mână, pe sub masă. Cu cealaltă, sorbea din paharul de vin:

- Spune, bă, cinstit, că nu ne mai aude nimeni, tu ai violat-o pe soră-ta?
- Nu, Augustine, era vorba de sârmă, un colac de sârmă...
- Ce sârmă, băi, că mi-a spus aia, tu ai fost primul...
- Ba nu, că în perioada aia făceam muncă pentru comunitate, mă prinseseră cu o amendă neplătită...
- Pe tren!
- Da! De unde știi?
- Păi, e alibiul perfect, ce mama dracului, ai dat să scapi!
- Am acte doveditoare, nu se pune problema...

Mașina poliției era departe, cu țiganul care reușise să fure șase metri de sârmă de cupru. Toată lumea părea mulțumită, mai ales că născuse și nevasta polițistului, un băiețel viguros, de patru kilograme. Apăruse și Carpanac. Dormea cu capul pe fața de masă, plină de scrumiere fumegânde și pahare goale de votcă. Surdomuta îl părăsise, se căsătorise cu fratele vitreg al unuia dintre polițiști, ceea ce îi convenea de minune, pentru că asta îi asigura un fel de imunitate...

Augustin și Colțeanu se îmbătau și se bănuiau în continuare:

- Hai, Colțene, mărturisește, ai violat-o?
- Nu, pe mă-ta, ți-am mai spus că nu!
- Nu?
- Nu!!!
- Bine, bă! Hai, că a venit momentul adevărului! Luiza! Luizo, tată, ia spune-ne tu, acum, pe loc, cum a fost?

((

))

Luiza traversă cu pași nesiguri pizzeria și se opri la masa celor doi. Își aprinse o țigară, luă o înghițitură zdravănă din paharul lui Augustin, apoi privi în tavan. Ventilatorul se oprise brusc. O căldură apăsătoare, umedă și densă, coborâse peste masa celor trei. Afară, orașul se lăsase pradă corbilor.

–Nu mai țin minte, Augustine, că era întuneric și erați prea mulți!

((

NEGÂNDIREA LA VIOARĂ

„Oare toată lumea crede că viitorul se va sfârși azi?” – se întrebă Marin Caranfil, în timp ce-și aprindea o țigară Camel-ultra light. Proaspăt dezvirginat, Caranfil își masacraseră toate stările de spirit ale momentului (instinctul învingătorului, trofeul mult râvnit etc.), cu o singură întrebare: „Asta a fost tot?”.

Făcuse dragoste cu una, care îi avortase în pat. Nu înțelesese ce e cu ghemul acela de carne și sânge închegat, revărsat chiar acolo, pe cearșafurile curate de la maică-sa. Dar studenta la psihologie, iubita lui Caranfil nu se pierduse cu firea. Cu

))

gesturi precise, de parcă ar mai fi fost repetate cândva, spălase cearșaful și îl întinsese la uscat. Apoi, ca și cum nimic nu s-ar fi întâmplat, se apucase să cânte la vioară.

Așteptând să se usuce așternuturile, Caranfil o privea pe psihologă: goală, așezată la marginea patului, cântând la vioară. O asculta fascinat, mai mult, îl obseda poziția ei. Săptămâni la rând, Marin Caranfil încerca să rememoreze linia melodică, dar, mai ales, poziția femeii în timp ce cânta. Mâinile ei albe, cu degete prelungi, împodobite cu inele îi aduceau aminte de toamnă.

Partidele de amor și muzică la vioară au ținut până într-o zi când, stând el, Caranfil întins pe canapea, și terminând ea, psihologa de cântat la vioară, peste ei se lăsase o liniște de sfârșit de concert. Nu mai aveau ce să-și spună. Atunci, Caranfil o întrebă brusc:

–Auzi, tu la ce te gândești?

–În viața ta să nu mai întrebi o femeie la ce se gândește, mai ales după ce faci dragoste cu ea! Am spus dragoste? Vezi de treabă! Până când o să te deșerți în mine? – urlă nesatisfăcută psihologa și dispăru din viața lui Caranfil cu tot cu vioară, arcuș și sacăz.

Au trecut anii cu inundații, revărsări, potopuri, cutremure, incendii zăpezi și demolări. Marin Caranfil a trăit în reclusiune, beznă interioară și meditație. Proaspăt ieșit dintr-o peșteră, încolțit de polițiști, oameni de ordine, medici și ziariști, ascetul nostru, cu barbă și plete până la genunchi, se gândește să-și sporească într-un fel șansele de supraviețuire. Adică răspunde întrebărilor reporterilor posturilor de radio și televiziune aflate la locul faptei, să-i surprindă capturarea.

((

))

leșit din grotă, la lumina girofarurilor și în atenția agresivă a camerelor de luat vederi, Caranfil nu înțelege ce se întâmplă cu el, de ce este extras din locul lui de meditație, excortat și

filmă cu amănuntul? Înghățat de polițiști pentru a fi băgat în mașina salvării, el se oprește pentru o clipă și se întoarce către o tânără cu microfon, adresându-i-se cu o voce plină de miere, ca a călugărilor:

–Auzi, dumneata la ce te gândești?

Peste câteva zile, poza lui de sihastru apare pe prima pagină a ziarelor: „Omul grotelor refuză orice comunicare!“.

Până și pensionarii din parcul central al orașului își dădeau cu părerea:

–Ăsta s-a sălbăticit rău de tot! Să nu devină periculos pentru societate, să nu ne influențeze copii, nepoții...

–Nu e drept ce spui! De ce îl acuzi, doar pentru că întreabă oamenii la ce se gândesc? Tu poți să spui la ce te gândești?

–Eu aș putea să spun, dar nu vrei să începi tu, că ai avea mai multe de mărturisit?!

După alte câteva zile de arest preventiv, Marin Caranfil este cercetat cu amănuntul, i se ia sânge pentru analize, este deparazitat, tuns, bărbierit cu forța, spălat și trimis sub escortă într-o clădire ce, pe dinafară, arăta ca o curățătorie chimică. Era un binefăcător spital de boli mintale.

Îl cercetaseră prin dioptriile ochelarilor, îl pusese la tot felul de aparate, încercară toate tipurile de comunicare, dar Caranfil nu dăduse nici un semn că vrea să colaboreze cu ei. Devenise un caz confuz, mai ales după ce, a cinci zecea oară filmat sau intervievat, în timp ce îl cărau prin toate camerele spitalului, se întorsese spre mutra acră, sătulă de insulte a unui brancardier, pe care îl privise minute în șir, căutându-i privirea:

–Auzi, tu la ce te gândești?

((

))

După luni de zile de tratamente, somnifere, dușuri reci, cămașă de forță și electro-șocuri, Marin Caranfil primește o vizită: o femeie de vreo patruzeci și cinci de ani, planturoasă, îmbrăcată prost, confuză și îngrijorată. Era chiar psihologa, pe care, de curând, o părăsise bărbatul. Caranfil nu se arată surprins, prefăcându-se că nu o recunoaște. Dar femeia nu renunță, îl imploră, evocă amintiri, plânge și își cere iertare dacă i-a produs vreun rău, dacă ea este de vină pentru...

–Dacă pretinzi că ești cine ești, cântă la vioară!

–Dar, cum, nu am mai făcut asta de mult timp...

–O faci acum! Te dezbraci și îmi cânti la vioară!

–Dar eu am venit aici ca psiholog...

–Atunci, cară-te! Și să nu mai vii niciodată! Mi-ai făcut destul rău cu teoriile tale despre feminitate! Eram virgin, vaco, trebuia să te gândești la asta! Nu vă învăța la facultatea de psihologie? Uite, ce cur ai făcut!

Ofuscată, femeia fără nume dispare din viața lui Marin Caranfil pentru a doua oară. El se întoarce în celula de tratament, nu înainte de a se adresa unuia dintre gardienii ce-l însoțeau, și pe care îl bănuise că a tras cu urechea la conversația lui cu psihologa:

–Auzi, tu la ce te gândești?

Eliberat pe considerente de ameliorare psihică, Marin Caranfil își satisface stagiul de reabilitare într-o altă clinică, mai sofisticată, cu mai multe aparate și aflată undeva în creierul munților, un fel de sanatoriu, fără electro-șocuri ori cămașă de forță. Simțindu-se relativ liber, se inițiază în arta picturii, sub o discretă supraveghere a cadrelor medicale. Seara, este lăsat să se plimbe în voie, împreună cu ceilalți pacienți și leagă chiar prietenii.

Problemele lui de comunicare par să se amelioreze, mai ales după ce o întâlnește pe Alexandra, o fostă chelneriță într-un bar de streaptease. Aceasta avusese o cădere nervoasă, după ce se despărțise de iubitul ei, Haralamb, despre care

((

))

auzise că și-a scos ochii pentru ea că l-a părăsit. O internaseră ca să nu facă vreun gest necugetat, să se precipite de la balcon, sau să se arunce în fața metroului.

Marin și Alexandra, nu-și vorbesc, dar Alexandra se uită peste umărul lui Caranfil în timp ce acesta pictează, în guașă, dealurile din împrejurimi. Altă dată, cei doi se așază în tăcere pe una din băncile parcului și ascultă Beatels. Se naște o simpatie alimentată de somnifere. Medicii, care-i supraveghează, văd în această inocentă relație o readaptare a lui Caranfil, o posibilitate spre reintegrarea sa în societate, iar Alexandra, cea schilodită sufletește, pare să redescopere curajul de a trăi.

Timp de alte câteva luni, sub supravegherea psihiatrilor, cei doi trăiesc o experiență reușită, ce dă speranțe noi halatelor albe.

Apoi, vine o ploaie de toamnă, care distruge picturile lui Caranfil, uitate neglijent pe terasa sanatoriului, și medici se tem ca acesta să nu aibă o nouă cădere. Dar Alexandra este lângă el, asistându-l, ajutându-l să-și reconstituie lucrările, așa, palidă și slabă, în rochia ei galbenă și cu papucii ei cu tocuri aurii.

Tocmai când munca medicilor părea să dea rezultate maxime, Alexandra este anunțată că tratamentul ei s-a încheiat, poate părăsi sanatoriul. După o noapte de nesomn, la aflarea veștii că este liberă, se hotărăște să plece fără să își ia adio de la Caranfil. La ce bun? Cum să se despartă un nebun de alt nebun? Așa că, îmbrăcată după moda „flower-power“, Alexandra își face bagajul și părăsește fără vorbe multe, instituția care o obligase să supraviețuiască. Simțindu-se vinovată, și în mare lipsă de inspirație, lasă în camera lui Caranfil cele trei volume ale lui Thomas Mann, „Muntele vrăjit“ și pleacă, pentru a prinde primul tren.

În tren, Alexandra nu scapă de insistențele unei țigănci de a-i citi în palmă viitorul, dar Caranfil nu apare pe nici una dintre liniile vieții ei. Buimacă, se îndreaptă spre vagonul-restaurant, unde, imprudentă, comandă numai băuturi tari și scumpe. „Ce tâmpenie, să-i dau ăleia cu fuste o grămadă de bani, numai ca să-mi spună că nu am nici un destin!“ – se gândește Alexandra, privindu-și palmele. Apoi, mai face o comandă destul de scumpă, întrebându-se la ce se gândea, în clipa asta, Caranfil.

((

))

Cum au trecut anotimpurile sau cum se schimba culoarea cerului în tot acest timp, este mai puțin important. În urma unei noi evaluări psihologice, Marin Caranfil este eliberat și condus spre poarta spitalului-sanatoriu. Chinurile lui au luat, aparent, sfârșit, iar aerul tare, de munte îi dă un sentiment de curaj. Are în buzunarul de la piept un certificat medical, care îi dă dreptul la libertate, așa că, fără multe îmbrățișări, ajunge la gară, cu un mic bagaj în care își adunase toate cele necesare.

Pe peronul proaspăt spălat al gării de stațiune montană, Marin Caranfil rămâne înmărmurit de spaimă: Alexandra pare că îl așteaptă de o viață, în rochia ei galbenă, sugrumând într-o mână un buchețel de flori, iar în cealaltă o poșetă din vinilin, în care păstrase toate scrisorile pe care nu îndrăznise să i le trimită, simțindu-se vinovată pentru fuga ei.

–Caranfile, ești liber, în sfârșit! Câți ani am așteptat clipa asta!

–Dar ce-i cu tine? Cum ai știut că ies...

–Vreau să mă dedic ție pe viață! Am început să iau cursuri de vioară!

Marin Caranfil se oprește mut, rezemându-se de vagonul trenului ce staționa pe peron, și care ar fi trebuit să-l conducă spre libertate. Apoi, palid, cu obraji ca de ceară, cu umerii încovoiați, se îndepărtează de Alexandra. Cu pași mari și hotărâți, se pierde în furnicarul gării din micul orașel de munte.

Auzi, tu, iubite cititorule, la ce te gândești?

((